

Biblické úkoly 2005

Dějiny našeho vykoupení

1

Dějiny našeho vykoupení
Biblické úkoly – 1. čtvrtletí 2005
Brian D. Jones

Foto: Edvard Miškej ml.

Technická redakce:

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna Alfaprint, SR

Vydání první, Praha 2004

ISBN 80-7172-446-7

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Odpoověď shora

„Kdo mne uslyší mezi anděly, když budu křičet?“

Tímto bolestným výkřikem vyjádřil německý básník Rainer Maria Rilke (1875–1926) to, co už velmi dlouho trápilo moderní lidstvo. Byla to bolest lidí žijících na premisách Darwinovy teorie, jak ji bezduše dokreslila moderní věda.

Co jiného nad tento výkřik zbývá, když uvážíme ponurý obraz, jaký o původu člověka vytvořila vývojová teorie. Podle jejího scénáře se asi před 15 miliardami let vytvořila při obrovském výbuchu hmota, energie, čas a prostor. Atomy se srazily do oblaku plynů a z vířivých vláken žaru a světla se vytvořily hvězdy. Z hvězdných mlhovin se zformovaly planety, včetně té naší, která je v pořadí třetí od Slunce. Po uplynutí dalších miliard let se začalo měnit chemické složení vody a náhodou se v ní objevily jednoduché formy života. Několik milionů let poté se jako produkt evoluce objevil i člověk. Kdyby během těchto procesů byla teplota jen o něco vyšší nebo nižší anebo kdyby nepůsobila zemská přitažlivost, nikdo z nás by tu nebyl.

Není divu, že Rilke – ale i mnozí jiní – si kladou otázku: Slyší mě někdo tam nahoře? Je někdo nad námi? Je to někdo, kdo nás přesahuje, někdo vyšší, než jsme my? Existuje něco takového, co bychom ani těmi nejmodernějšími přístroji nespátřili? Copak nejsme jen výsledkem působení chladných, neosobních přírodních sil, které pracují bez důvodu a smyslu? Jak to, že máme srdce a rozum, které touží po smyslu a cíli? Jak tíživé je žít ve světě, který nám na tyto otázky nedává žádnou odpověď!

Jen jeden scénář může být horší než ten, že jsme vytvořeni bez smyslu života, a to ten, že jsme stvořeni se zlým záměrem. To, že existuje nějaký bůh nebo bohové, ještě nemusí být pro všechny příjemné zjištění. Podle starověkých mytologií je nebe plné božstev, které mohou být vůči smrtelníkům na zemi velmi kruté. To je pak lépe uvěřit náhodnému působení neživých vesmírných sil než zlému bohu, který má radost z toho, že nám může ublížit.

Je úžasné, že Bible učí nejen to, že existuje Bůh Stvořitel (jako protiklad víry v působení neosobních sil), ale že tento Bůh nás lidi miluje a nikdy nemá radost z našeho zármutku. Měl účast na našem údělu a snášel větší utrpení, než kdokoliv z lidí. Tento Bůh je Ježíš Kristus. Jeho utrpení vyvrcholilo na kříži – a to je hlavním tématem tohoto čtvrtletí.

Před lety psal filozof a spisovatel Friedrich Nietzsche o bláznovi, který jednoho rána rozžehl lucernu, vyběhl s ní na tržiště a vytrvale volal: „Co jsme to způsobili, že jsme odvázali tuto zemi od slunce? Kam se teď žene? Kam se ženeme my? Pryč od všech slunců? Nezdá se vám, že se kácíme? Dozadu, dopředu, do stran, na všechny strany? Je ještě nějaké nahoře a dole? Nebloudíme nějakou nekonečnou nicotou? Nedýchá na nás prázdnota?“ Nietzsche zastával názor, že v moderním světě byly všechny morální a duchovní základy narušeny a zničeny. Lidé se podle něj rozutekli všemi směry do bezúčelné a nekonečné nicoty.

Písmo nás však ujišťuje o něčem jiném – prostřednictvím Ježíše Krista jsme navěky spojeni s nebem. Hřeby zranily jeho ruce, hřeby zranily jeho nohy. Ježíš byl přibitý ke kříži, a přibitá je i země k nebi, takže nic z toho, co bylo stvořené, toto spojení nepřeruší. Prostřednictvím kříže Bůh ukázal této nepatrné malé planetě – ztracené v nedohledném a chladném prostoru – že nejsme sami a že náš Stvořitel se s námi spojí skrze to, co je podstatou naší lidskosti – naší bolesti.

Toto čtvrtletí budeme sledovat plán vykoupení od počátku (pád člověka do hříchu, předobrazy vykoupení v obětech); přesto se soustředíme zvláště na poslední týden Ježíšova života, který vyvrcholil jeho smrtí a vzkříšením. V závěru se zaměříme na význam kříže, na to, co se stalo na Golgotě a co kříž nabízí nám, kteří jej považujeme za základ našeho spasení.

Když budeme křičet, kdo nám bude nahoře naslouchat?

Kříž nám odpovídá na otázku, kdo nás tam nahoře slyší; kříž sám je tou odpovědí shora.

Autorem těchto úkolů je kazatel Brian D. Jones, který donedávna sloužil jako koordinátor Mezinárodní biblické informační služby. Je autorem biblické studijní příručky pro dospělé. Získal doktorát v oblasti křesťanského poradenství. Spolu s manželkou a dcerou žije v západní Virginii.

BOŽÍ ODPOVĚĎ NA VZPOURU

Text na tento týden: Gn 1-3

Základní verš

„Hospodin Bůh zavolal na člověka: ‚Kde jsi?‘“ (Gn 3,9)

Před několika lety vyrobila jistá společnost na výrobu hraček panenku, která mluvila pěti jazyky, uměla číst, povědět, kolik je hodin, a uměla malou násobilku. Byla to první panenka, která měla takovéto dovednosti. Lidé byli ohromení. Jak to ta panenka dokáže?

Odpověď je jednoduchá: má v sobě vložený dobrý počítačový program, 16-bitový mikroprocesor a optický skener, díky kterému rozlišuje čísla a písmena. Navzdory těmto složitým funkcím je tato panenka jen obyčejným počítačem, který splní to, co je mu zadáno. Volbu „svobodná vůle“ panenka nemá, i když je jinak velmi „šikovná“.

Od mluvící panenky se nelišíme jen množstvím informací, které si můžeme zapamatovat, ale hlavně svojí kvalitou. Rozdíl spočívá v morální svobodě, kterou jsme dostali. To je něco, co je panence – a jakýmkoliv vytvořeným počítačem – zcela cizí. Právě svobodná vůle je ten hlavní rozdíl, který nás – pokud jde o vznik hříchu a jeho odstranění – přivede k jádru problému.

Týden ve zkratce

Proč je svoboda nevyhnutelnou podmínkou lásky k Bohu?

Proč musí svoboda poskytovat možnost vykonat zlo?

Jak Bůh odpověděl na pád Adama a Evy?

MILOVAT BOHA

K čemu nás vyzývají verše Mt 22,37; Dt 6,5 a J 15,9-11? Proč musíme být svobodní, morálně svobodní, pokud máme tuto výzvu poslechnout?

Ti, kteří studují Písmo, velmi dobře znají verš: „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“ Bůh nebyl závislý na preexistenční hmotě či na vhodných podmínkách. Všechno stvořil svým slovem („logos“), které je výrazem jeho myšlení. (Ž 33,6.9; J 1,1-3) Protože je sám nekonečně dokonalý, všechno stvořil dokonalé a krásné. Bůh je láska a všechno, co činí, je v souladu s jeho dokonalou láskou a nekonečnou moudrostí. Inteligentní bytosti, které stvořil, obdaroval vznešenými vlastnostmi osobní individuality a možností volby mezi dobrem a zlem. Proto už od počátku existovalo riziko, že se člověk vzbouří.

Bůh touží, abychom s ním měli osobní, vzájemně uspokojivé přátelství (Ž 36,6-11). Obdarovává nás moudrostí, poznáním, láskou a schopností radovat se. Tyto vlastnosti mohou opravdově existovat jen u bytostí, které mají svobodnou vůli.

Slyšel jsi někdy o šťastném a radostném počítači nebo o věrném a láskyplném notebooku? Věci dokážou podat úžasné a obdivuhodné výkony, nemohou však nikdy projevit radost a lásku, nemohou být šťastné.

Abychom mohli Boha milovat, musíme být svobodní. Je to celkem jednoduché. Láska nemůže existovat bez morální svobody – a morální svoboda nemůže existovat bez možnosti učinit zlo.

„Bůh si přeje, aby mu všechny bytosti sloužily z lásky. Touží po službě, která prýští z ocenění jeho charakteru. Netěší ho vynucená poslušnost. Všem dává svobodnou vůli, aby mu mohli dobrovolně sloužit.“ (Na úsvitu dějin, s. 9; PP 13)

V jednom vědecko-fantastickém příběhu se jistý muž rozhodl nahradit svoji ztracenou manželku robotem, který vypadal, mluvil, cítil a jednal přesně jako jeho manželka. Kdyby předtím nezažil něco mnohem lepšího, snad by ani nepoznal, že to není ona. Muž však nakonec tuto manželku-robota odstranil, protože to nebylo ono, po čem toužil a co mu chybělo. Přestože jde jen o fikci, v čem byl podle vás muž nespokojený? Jak to souvisí s dnešním tématem?

SATANŮV PÁD

Jan 8,44

Písmo podává zprávu o tom, že Lucifer se vzbouřil proti Bohu. Co ho vedlo k tomu, že si zvolil cestu odporu? Jak to dopadlo? Iz 14,12-14; Ez 28,14-17

Ellen Whiteová píše, že v důsledku toho, že se Lucifer vzdaloval od lásky svého Stvořitele, se jej postupně zmocňovala zaslepenost. Začal toužit po svrchované moci a autoritě. Závídel Kristu, který je rovný Otci. (Žd 1,1-3) Začal šířit vzpouru a zlomyslně tvrdit, že Bůh je krutý vládce, jehož zákony jsou svévolné a nároky na úctu a službu od stvořených bytostí přehnané. Důsledkem Luciferovy pýchy byla nevděčnost, nespokojenost, sobecká ctižádost, soběstřednost, chamtivost, nepřátelství, lest, nenávist a touha po moci. Bůh stvořil Lucifera jako dokonalou bytost bez sklonu k morálnímu selhání. A přesto, jako svobodná morální bytost, Lucifer mohl narušit soulad s Bohem, který ho povolal k životu a obdaroval vyvýšeným postavením.

Postoje a činy mají své důsledky. Nesoulad s Božím zákonem je hřích (1 J 3,4) a odplatou za hřích je smrt (Ř 6,23). Lucifer byl „plný moudrosti a dokonalý v kráse... , dokonalý ve svých cestách“ ode dne svého stvoření. (Ez 28,12.15) Stál v Boží přítomnosti jako pomazaný cherub, hlavní zprostředkovatel Božích zjevení vesmíru. Proto se jeho odcizení a vzpoura nedají ničím ospravedlnit. Lstivými a nespravedlivými tvrzeními o Bohu se Luciferovi (který byl po pádu přejmenován na satana – tj. odpůrce, nepřítel) podařilo svést jednu třetinu andělů na svou stranu. (Zj 12,4)

Nemůžeme přijmout způsob, jakým satan představoval Boha a jeho vládu. Pravda a spravedlnost nejsou věcí osobního názoru, ale svrchovaného, neměnného zjevení, které formuje postoje a charakter.

„Ve své velké milosti, jak to odpovídá jeho povaze, snášel Bůh dlouho Luciferovy úklady. Nikdy předtím se v nebesích neobjevil pocit nespokojenosti a nelibosti. Byl to nový prvek, cizí, záhadný a nevypočitatelný. Lucifer sám si zprvu neuvědomoval skutečný ráz svých pocitů, bál se zatím vyslovit výplody a představy své mysli; přesto se jich nevzdal. Neviděl, kam ho zavedějí. Úsilí, jehož je schopna jen nekonečná láska a moudrost, ho mělo přesvědčit, že se mýlí. Bylo mu dokázáno, že jeho nespokojenost nemá příčiny, a byly mu ukázány následky, setrvá-li ve vzpouře.“ (PP 16; PP 39)

Proč vševědoucí a všemocný Bůh rázně nezakročil, když Lucifer morálně selhal? Co nám to říká o nedotknutelnosti a záruce morální svobody?

SATAN VE VYHNANSTVÍ NA ZEMI

Co se stalo se satanem po vzpouře v nebi? L 10,18; Zj 12,4-9

Zj 12,12 vyzývá obyvatele země, aby byli ostražití, protože satan sestoupil dolů k nám a má veliký hněv. Tohoto varování se nám dostalo i v souvislosti se zvěstí kříže – a kříž byl předznamenáním satanova konce. Ale to, co se odehrálo v ráji, je jistým předobrazem toho, jak se satan, „svůdce celého světa“ (v. 9), i dnes snaží oklamat každého z nás.

Přečti si Gn 3,1 a porovnej to s Gn 2,16.17. Jakou lest satan použil, aby člověku připravil past?

Je zvláštní, že satan smíchal pravdu se lží. Použil přímý Boží příkaz a vyjádřil ho tak, aby vyzněl téměř jako doslovné opakování toho, co pověděl Bůh. Do pravdy namíchal právě tolik lží, aby to ještě vyznělo jako pravda.

Jak dobře Eva podle Gn 3,2.3 znala Boží příkaz a jakou zodpovědnost tedy nese za svůj čin?

I když satan Evu oklamal (1 Tm 2,14), její slova svědčila o tom, že věděla, co jí Bůh přikázal. V tom je silné poučení pro nás: Mohli bychom se vyhnout mnohým bolestem, hříchům a podvodům, kdybychom poslouchali Boží jasné příkazy, i když zcela nerozumíme situaci, ve které se nacházíme, ani měnícím se okolnostem. I když byl Evin hřích hrozný, Adam učinil v plném vědomí totéž. Ani ve své nevědomosti nemuseli být svedeni, kdyby jednoduše poslouchali Boha a věřili, že jeho cesta je ta nejlepší – a to i tehdy, když by všemu ne zcela rozuměli.

Přečti si Gn 3,6. Co Evu vedlo k tomu, že neposlechla? Co se v tomto případě potvrdilo? Fungují tyto principy dodnes?

Genesis 3,6-23

Lidské pokolení, omámené satanovými nepatrnými, ale zato zákeřnými podvody, neodolalo hříchu. Ve vztahu mezi nebem a zemí nastala okamžitá a radikální změna. Ráj byl nenávratně ztracený. Soulad, pokoj a harmonie Edenu se vytratily. V té chvíli nastal v dějinách lidstva obrat. Satanova vzpoura, která se kdysi týkala jen jeho samotného a padlých andělů, si nyní získala novou „členskou základnu“ na novém světě. Šlo o velmi důležité a závažné věci.

Jakými slovy Bůh oslovil Adama a Evu a skrze ně celé padlé lidstvo? Proč jsou tato slova tak důležitá i pro nás? Co nám naznačují?

Hebrejské slovo „Ajecah“ znamená „Kde jsi?“ Tak Bůh navazuje kontakt se svým padlým stvořením; vyslovuje otázku, která se od té chvíle v jistém smyslu klade člověku neustále. Bůh se neptá proto, aby se dozvěděl odpověď; ptá se, aby Adama a Evu přinutil přemýšlet o tom, co způsobili.

„Ajecah?“ To není odsouzení, ale první z nespočetných proseb vůči Adamovi a Evě a všem jejich potomkům, aby si přiznali svůj hříšný stav, poznali svoji potřebu a uvědomili si, že Bůh přišel, aby je zachránil.

„Ajecah?“ Bůh jde za nimi a hledá je. I když verš Gn 3,15 často považujeme za první zaslíbení evangelia, už v této jednoduché otázce vidíme začátek toho, co vyvrcholí až v době závěrečného souzení: Pán nás hledá a přichází s touhou nás zachránit.

Jak odrážejí verše J 3,16; Ř 8,3; Ga 4,4 a 1 J 4,10 myšlenku z Gn 3,9? Jaký princip nacházíme v těchto verších? Máš s nimi nějakou osobní zkušenost?

BOŽÍ ZÁSAH A PŘEDZVĚST EVANGELIA

Genesis 3,15

Jen co Adam s Evou dojedli zakázané ovoce, uvědomili si, že udělali osudnou chybu. Cítili, že něco živého v nich zemřelo. Nádherný oděv světla a slávy, projev jejich přirozeného souladu s Bohem, zmizel. (Gn 3,7) Stáli tam nazí a styděli se. Vytratila se z nich radost z toho, že Bůh za nimi denně přicházel, aby jim poradil a sdílel jejich vzájemné přátelství (v. 8).

Co znamenají slova, že Adam a Eva se pokusili zakrýt svoji nahotu? Gn 3,7 Jaké poučení z toho vyplývá pro nás, když přemýšlíme nad lidskou snahou odstranit následky hříchu a zlepšit svůj morální stav? Iz 64,6; Ř 10,3 Nesetkáváme se s něčím podobným i u Kainovy oběti? Gn 4,3

Pád Adama a Evy Boha nezaskočil. Dříve než svůj hřích přiznali, dokonce dříve než upadli do hříchu (Gn 3,12.13), se Bůh rozhodl, že jim dá úžasnou naději, o které čteme v Gn 3,15. Tento verš považujeme za první zaslíbení evangelia.

Která slova z Gn 3,15 představují naději pro padlý lidský pár? (Viz též Ř 16,20; Ef 6,11; 2 Tm 2,26; Žd 2,14; 1 J 3,8; Zj 20,10.)

Pokud jde o hada, je zajímavé, že Bůh mu nepoložil jedinou otázku. (Gn 3,14) Jednoduše nad ním vynesl rozsudek, zatímco Adamovi a Evě hned v následujícím verši nabídl zaslíbení o naději. Součástí tohoto zaslíbení byla předpověď o skoncování s hříchem a jeho původcem – satanem. Tato slova odkrývají slávu věčného evangelia. V nich nám Bůh s konečnou platností zjevuje tajemství své vůle a zázrak své milosti.

Jak bys odpověděl na obvinění, že Bůh byl k Adamovi a Evě příliš přísný? Snědli přece jen kousek ovoce. Proč je toto obvinění nesprávné?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si Joz 24,15; Jb 1,6-12; 38,4-7; Zj 22,17 a v knize Na úsvitu dějin kapitolu „Původ zla“ (příp. kapitolu „Proč Bůh připustil hřích?“ z knihy Patriarchové a proroci).

„Bůh nechal satana pokračovat v jeho díle, až duch nespokojenosti dozrál k zjevné vzpouře. Bylo třeba, aby se satanovy plány plně rozvinuly, aby pak všichni mohli pochopit jejich skutečnou povahu a cíle...

Proto bylo nutné dokázat obyvatelům nebes a všech světů, že Boží správa je spravedlivá a Boží zákon dokonalý. Satan ohlásil, že on sám bude hájit dobro vesmíru. Pravý charakter dobyvatele a jeho skutečné cíle museli poznat všichni. Bylo třeba času, aby se sám projevil ve svém prohnáném díle...

Kdyby byl satan hned zcela zničen, mnozí by pak sloužili Bohu ze strachu, a nikoli z lásky... Pro dobro celého vesmíru na věčné časy musí satan plně rozvinout své zásady, aby všechny bytosti viděly v pravém světle jeho útoky na správu Boží a aby se tak spravedlnost a milost Boží i neměnnost Božího zákona jednou provždy ukázaly nespornými...“ (PP 18.19; PP 42.43)

Diskuzní otázky

- 1. Uvažuj na modlitbě o poslední větě citátu od Ellen Whiteové. Co nám tato slova říkají o Božím charakteru? Nebylo by z našeho lidského pohledu – kvůli tolikému trápení a problémům – lepší, kdyby Bůh hned na začátku satana zničil? Proč?**
- 2. Srovnej Gn 3,15 a Zj 12,17. V čem jsou si tyto verše podobné? Jaké poselství v nich nacházíme dnes pro nás? Jaké poučení vyplývá z toho, že hřích vznikl v tak dokonalém prostředí, jako je nebe?**

BOŽÍ SLAVNÝ ZÁMĚR V PŘEDOBRAZECH

Text na tento týden: Gn 4,1-8; 22,1-19; Nu 21,4-9

Základní verš

„Nato Abraham řekl: ‚Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné.‘ A šli oba spolu dál.“ (Gn 22,8)

Většina křesťanů vyznává základní pravdu o tom, že spasení může člověk získat jediným způsobem – prostřednictvím Ježíšovy oběti. Každý, kdo bude v nebi, tam bude jen díky Ježíši, ať ho už znal podle jména nebo ne. Někteří budou vědět o plánu spasení více, jiní méně; někteří zde budou žít v záři nejjasnějšího slunce pravdy Boží, jiní jen jakoby v jejím stínu.

Žít ve stínu neznamená žít v úplné tmě. Aby vznikl stín, musí existovat světlo. Stín je vlastně obrys světla, vzniká na jeho okraji. Stín by nevznikl, kdyby nebylo světla. Stín nám pomáhá více se dozvědět o světle.

S tímto cílem se podíváme na ty, kteří žili ve stínu. Stín vznikl jen díky tomu, že nejprve bylo světlo. Před plným zjevením na Golgotě učil Bůh svůj lid tomu, jak zachránit svět od hříchu, pomocí předobrazů.

Týden ve zkratce

Jak Bible definuje hříchy?

Jakým způsobem vyjadřují myšlenku kříže příběhy o Kainovi a Ábelovi, o Abrahamovi na hoře Mórija a příběh o ohnivých hadech na poušti?

Co nás tyto záznamy učí o evangeliu?

PROBLÉM HŘÍCHU I.

Bible hřích popisuje množstvím rozličných slov. Uvedeme zde taková, která Starý a Nový zákon používají nejčastěji, včetně jejich významu a několika veršů, kde se nacházejí.

Starý zákon

1. Chatah – netrefit, minout cíl. (Lv 5,5; Ž 51,4)
2. Avon – překládá se jako „nepravost“. Výraz v sobě zahrnuje nečestnost, lež, překrucování. (Gn 15,16; Iz 43,24)
3. Peša' – znamená záměrné porušení nějaké normy nebo podkopání autority. Jde o vzpouru proti Bohu. Někdy se překládá jako „provinění“. (Iz 1,2; Am 4,4)
4. Ráša' – „v nepořádku“, „být uvolněný“ – obvykle vyjadřuje myšlenku zkaženosti a bezbožnosti. (Gn 18,23; Ex 23,1)

Nový zákon

1. Hamartia – doslovně znamená „netrefit“ a Nový zákon jej používá, aby vyjádřil rozhodnutí člověka zaujmout vůči Bohu nepřátelský postoj. (J 19,11; 1 J 1,8)
2. Parakoe – znamená „polevit v naslouchání“ nebo také „neochotu naslouchat“. Tento výraz se často překládá jako „neposlušnost“. (Ř 5,19; Žd 2,2)
3. Paraptoma – „klopýtnout“, „udělat chybu“, „padnout“. Obvykle se překládá jako „porušit“, „přestoupit“ nebo „provinit se“. (Mt 6,14; Ř 4,25)
4. Anomia – znamená pohrdat zákonem nebo jej porušovat. (1 J 3,4, Mt 7,23; Žd 1,9)
5. Adikia – vyjadřuje myšlenku „nespravedlnosti“. (Ř 1,18; 2 Pt 2,15)
„Minout cíl“, „překroutit“, „nebýt ochotný poslouchat“, „vzbouřit se“... – tolik rozmanitých slov vyjadřuje myšlenku hříchu. Možná nám to ukazuje, že hřích může být vykonán různým způsobem a vedou k němu různé pohnutky.

Napiš, jakou novou myšlenku o hříchu ses dozvěděl z dnešní části.

PROBLÉM HŘÍCHU II.

„Víme, že jsme z Boha, kdežto celý svět je pod mocí Zlého.“ („svět všecken ve zlém leží“ – BK) 1 J 5,19

Jako bytosti zaplavené hříchem si ne vždy dokážeme plně uvědomit jeho závažnost. Je to podobné, jako bychom se chtěli podívat na černou tabuli v místnosti, kde je tma. I když hřích zcela pochopit nemůžeme, s důsledky jeho zloby se setkáváme na každém kroku.

Jaké problémy a těžkosti přináší do života hřích? Musí jít vždy o důsledek osobního hříchu?

Hřích nám daroval choroby, smrt, zločin, násilí, bolest, odcizení, nenávisť, zatrpkllost a mnoho jiných důsledků zla. Ale tyto „vnější“ následky jsou jen jednou částí celého problému zla. Hřích proniká mnohem hlouběji. V konečném důsledku je hřích vzpoura proti Boží vládě a svrchovanosti. Je to odmítnutí jeho autority v našem životě, které se různým způsobem projeví v morálním, duchovním a etickém jednání a které nevyhnutelně končí utrpením a smrtí.

Pokud chceme pochopit podstatu hříchu, musíme jej vnímat v souvislostech našeho vztahu k Bohu, musíme si uvědomit, jaký je Bůh a jací jsme my. Hřích, to nejsou jen zlé činy a skutky, ale stav mysli, způsob uvažování. Činy a skutky jsou vlastně důsledkem stavu hříchu, ve kterém žijeme. Hřích je součástí našeho myšlení a cítění stejně tak, jako našich činů. Vždyť to, co děláme, děláme tak proto, že jsme takoví, jací jsme.

Až když si uvědomíme, co stála naše záchrana od hříchu, začneme chápat, jak zhoubný musí hřích být. Co nám uvedené verše říkají o podstatě hříchu, jestliže bylo nezbytné udělat taková opatření, abychom byli od něj osvobozeni? L 24,7; J 3,14; Ř 3,21; 2 K 5,21; 1 Pt 2,24

KAIN A ÁBEL

V oddíle na neděli a pondělí jsme hovořili o hříchu. Má problém hříchu nějaké řešení?

Když Adam a Eva zhřešili a byli vyhnáni ze zahrady Eden, udržovali spojení s Bohem prostřednictvím bohoslužby. Jejich naděje se tehdy upírala na zaslíbeného Syna, který měl problém hříchu vyřešit. I když Písmo neuvádí žádnou zprávu o jejich obětním systému, z toho, jak obětovali jejich synové – Kain a Ábel – je zřejmé, že jádrem jejich bohoslužby byla oběť beránka. Byl to projev jejich pokání a víry v přicházejícího Mesiáše.

Jaký postoj zaujal Kain, když odmítl přinést jako oběť beránka? Gn 4,1-8; 1 J 3,11-15

Tento příběh často uvádíme jako první příklad toho, jaký je rozdíl mezi těmi, kteří přijali Kristovu spravedlnost vírou, a těmi, kteří by rádi získali spasení svými „dobrymi skutky“. Ironií je, že ti, kteří nesouhlasí s myšlenkou spasení skrze víru v Krista bez skutků zákona (Ř 3,28; Ga 2,16; 3,11), často tvrdí, že toto učení vede k hříchu. Zdůvodňují to tím, že když se lidé učí, že dobré skutky je nemohou spasit, pak ztrácejí motivaci k jejich konání a nežijí sebezapírávým způsobem života.

Pozorně si přečti Gn 4,3-7 a 1 J 3,12. Jak jsou zde popisovány Kainovy skutky v protikladu ke skutkům Ábelovým? Proč jsou zde takto zaznamenány? Co se skrývá za snahou zasloužit si spasení?

Kainovy skutky byly označeny jako zlé, protože byly vykonány ve snaze získat si jimi spasení. Ábelovy skutky vyvěraly ze srdce, které si uvědomovalo potřebu oběti za hřích; proto byly považovány za spravedlivé. Jen ti, kteří si v otázce spasení uvědomují svoji úplnou závislost na Bohu, mohou konat skutky, které budou nazvány dobré. Skutky se zřejmě hodnotí na základě pohnutek, s jakými je člověk vykoná. Pokud jsou vykonány proto, že si jimi chceme zasloužit spasení, jsou nazvány zlými; pokud však jimi chceme vyjádřit vděčnost za dar spasení, jsou nazvány spravedlivé.

ABRAHAM A GOLGOTA

Jedním z nejdojímavějších a nejpůsobivějších příběhů Starého zákona je příběh o Abrahamovi a Izákovi na hoře Mórija. Tři světová náboženství – judaismus, islám a křesťanství – si tento příběh připomínají, třebaže každé z nich z jiného důvodu. Křesťanství chápe tento příběh jako předobraz, symbol plánu spasení, zástupné smrti Ježíše Krista za nás.

Přečti si Gn 22,1-19. Pokud si odmyslíš evangelijní prvky příběhu, jaká jiná naučení důležitá pro poznání Boha by mohla z něho vyplynout? Co je asi v příběhu důležité pro ostatní náboženství?

I když z příběhu vyplývají různé významné duchovní pravdy, jádro této kapitoly tvoří prvek evangelijní – beránek jako oběť namísto dítěte. Ani oběť vlastního syna, ani případná Abrahamova sebeoběť namísto svého dítěte, nic z toho by nebylo dostačující na zmírnění hříchu. Problém zla byl příliš závažný na to, aby ho mohl kdokoliv z nás – hříšníků vyřešit. Nestačilo ani to, co byl ochoten udělat věrný a pokorný Abraham. Jen Bůh sám mohl vyřešit tento problém, jen on sám mohl poskytnout potřebného Beránka. To je jedna z nejdůležitějších pravd v tomto příběhu.

Jak nám Gn 22,8 představuje evangelium? Chápal Abraham, o čem mluvil? Anebo se jen snažil uklidnit svého syna?

V Ga 3,7-9 je napsáno, že Abrahamovi bylo zvěstováno evangelium a že v jeho potomstvu budou požehnány všechny národy světa (cit. z Gn 22,18). Ať už předtím věděl o plánu spasení cokoliv, je zřejmé, že poté ho pochopil mnohem důkladněji. Bezpochyby to však byla velmi těžká a nepříjemná lekce.

Přestože Abrahama nemohly jeho skutky zachránit, byly projevem jeho víry. Co se z toho můžeme naučit o vztahu mezi vírou a skutky?

HADI NA POUŠTI

Během dlouhého putování Izraelitů po poušti je Bůh ve svém milosrdenství zázračně chránil před ohnivými hady a škorpióny. (Dt 8, 15) Uchovával jejich zdraví a sílu, dával jim vodu a výživný pokrm, vedl je na cestě a chránil před nepřáteli. Národ si však stále nalézal důvody pro nespokojenost a stížnosti, zvláště proti Mojžíšovi. Pokud jejich srdce byla stále na cestě do věčného zatracení, potud i jejich nohy kráčely oklikou k zaslíbené zemi.

Copak nebyly některé stížnosti vůči Mojžíši opodstatněné? Vždyť voda a jídlo patří mezi základní potřeby. Proč tedy Bůh používá ohnivé hady? Nu 21,4-9

Na tomto příběhu je zajímavé to, že každý, kdo chtěl přežít, se musel podívat na napodobeninu ohnivého hada. Proč tomu tak bylo, když had je v Bibli, i ve starověké literatuře, symbolem zla? (Gn 3,1; Zj 20,2) Ellen Whiteová píše, že had byl „předobrazem Krista. Tímto způsobem jim byla vštěpována nutnost věřit v zásluhy Kristovy.“ (PP 320; PP 430) Stejnou myšlenku potvrzuje v J 3, 14. 15 i samotný Ježíš. Proč však byl symbol zla použit na znázornění něčeho tak dobrého?

Někteří se domnívají, že odpověď najdeme v povaze Kristovy smrti. Ježíš na kříž vynesl naše hříchy. Nesl hřích a zlobu celého světa, dokonce se stal hříchem a kletbou kvůli nám (2 K 5,21; Ga 3,13). Díky tomu, že zemřel namísto nás, můžeme „pohlédnout na hada“ a být spaseni od zla, které by nás jinak zničilo. Je to jeden z velkých paradoxů křesťanské víry: Ježíš – plnost dobroty – bere na kříži na sebe všechnu zlobu celého světa.

Vžij se do situace izraelity, kterého právě uštknul jedovatý had. Ten had už usmrtil mnoho jiných okolo tebe. Pověděli ti, že jediný způsob, jak zůstat naživu, je upřít zrak na napodobeninu hada. Proč je to dobrý příklad toho, co znamená žít vírou, věřit tomu, čemu ani pořádně nerozumíš, a uznat vlastní neschopnost zachránit se sám?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Jen spravedlnost Kristova nám může zajistit požehnání plynoucí ze smlouvy milosti... Nesmíme si myslet, že nás spasí naše vlastní zásluhy. Kristus je naše jediná naděje na spásu. „Není v žádném jiném spasení, neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti.“ (Sk 4,12)

Kain a Ábel představují dvě skupiny lidí, které budou na tomto světě do konce času. Jedna skupina vykonává ustanovenou oběť za hřích, druhá si troufá spoléhat se na své zásluhy. Jejich oběť nemůže vykonat smíření, proto ani nemůže člověku zabezpečit Boží přízeň. Naše provinění mohou být odpuštěna jen díky Ježíšovým zásluhám.“ (Conflict and Courage, str. 25)

„Totéž poučení, jaké dal Kristus prostřednictvím Mojžíše na poušti dětem Izraele, je určeno všem, kteří trpí pod kletbou hříchu. Kristus promluvil k Mojžíši z oblaku a přikázal, aby utvořil měděného hada, dal jej na žerd a vyzval všechny uštknuté od ohnivých hadů, aby pohlédli na hada a žili. Co by se stalo, kdyby nepohlédli na hada, jak jim Kristus přikázal, ale řekli by si: „Nevěřím, že když na něj pohlédnu, tak mně to pomůže. Vždyť kvůli uštknutí právě takového jedovatého hada tak velmi trpím!“? Izraelité se měli naučit poslouchat bez jakýchkoli výhrad, téměř naslepo, bez toho, aby se ptali „proč“ nebo aby chápali smysl či vědecké zdůvodnění tohoto nařízení. Kristus prostě pověděl: „Pohlédte a žijte.““ (Our High Calling, str. 20)

Diskuzní otázky

- 1. Jak chápeme rozdíl mezi důsledkem hříchu a hříchem samotným? Je vůbec možné to takto rozlišovat?**
- 2. Jak nám tyto biblické záznamy pomáhají uvědomit si, že spasení můžeme být jedině vírou, ne skutky zákona? Proč nemůžeme být spaseni jiným způsobem než prostřednictvím toho, co pro nás Ježíš učinil?**
- 3. Vrať se k posledním dvěma větám uvedeného citátu. Co jimi chce autorka povědět? Proč jsou tato slova důležitá zvláště dnes, kdy tvrzení vědy má na myšlení člověka tak velký vliv?**

JEŽÍŠ A SVATYNĚ

**Text na tento týden: Ex 24,5-8; 25,8; 29,12; 30,10;
Lv 10,18; Iz 53**

Základní verš

„Tím, co zakusí, získá můj spravedlivý služebník spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme.“ (Iz 53,11)

Americký básník a kritik W. H. Auden, když se zamýšlel nad válkou a ničením, napsal, že lidé se podobají dětem ztraceným „v strašidelném lese“, které se bojí tmy a které „nikdy nebyly šťastné ani dobré“.

Tato deprimující slova přesně vystihují situaci člověka. Avšak náš Bůh nás chce zachránit z tohoto morálního a fyzického úpadku. Ellen Whiteová to vyjádřila slovy, že ve chvíli, kdy se objevil hřích, byl tady i Spasitel. Zjevoval se po celé věky a odhaloval nám své úmysly s námi. Ustrašeným a zbloudilým bytostem, které nejsou ani kdovíjak šťastné, ani kdovíjak dobré, chtěl dát záchranu, naději a věčný život.

Dlouhá staletí zjevoval sebe a svůj plán prostřednictvím obětního systému v pozemské svatyni, jež byla určitým modelem plánu spasení.

V tomto úkole budeme mluvit o obětním systému a zamýšlet se nad tím, co nám jím Bůh chtěl ukázat. Poznáme v něm naději, kterou nám Bůh ve své lásce a milosti nabízí.

Týden ve zkratce

Jaký význam měly oběti?

Jaký záměr sledoval Bůh starozákonní svatyní?

Jakým způsobem ukazovaly obětní obřady na Krista?

Proč byla krev středobodem celého toho systému?

OBĚTI PŘED ZŘÍZENÍM SVATYNĚ

V předchozím úkole jsme vzpomenuli některé z prvních obětí, o kterých se zmiňuje Starý zákon. Je zajímavé, že v těchto verších nemáme žádné vysvětlení původu ani významu obětí.

Co mají společného všechny tyto zprávy: o Kainovi a Ábelovi, o potopě a o Abrahamovi a Izákovi? (Gn 4,4; 6-8; 22,13)

Proč mají oběti tak velký význam?

Ve všech těchto záznamech je položen důraz na oběť, krev a smrt nevinného zvířete. I když samotné verše mluví velmi málo o smyslu obětování, středobodem obětování zůstává smrt zvířete. Ve smrti těchto zvířat bylo něco, díky čemu byl tento čin před Bohem přijatelný (porovnej Boží odpověď na Kainovu a Ábelovu oběť.) Je to patrné také při Noemově oběti bezprostředně poté, co vyšel z korábu.

Přečti si Gn 8,21.22. Všimni si souvislosti mezi Noemovou obětí a Božím rozhodnutím: „Už nikdy nebudu zlořečit zemi kvůli člověku“ (viz též Gn 9,8-17). Co tyto verše naznačují? Jakým způsobem představují plán spasení?

Dlouhá staletí před Ježíšovou smrtí na kříži se setkáváme s předzvěstí velkého plánu spasení a Boží ochotou odpustit nám pod podmínkou, že namísto sebe přineseme oběť. Bůh přijal oběť Noeho, kterou – jako zástupce tohoto světa – přinesl, přestože „každý výtvar lidského srdce je od mládí zlý“.

V Bibli stojí, že když Noe vyšel z korábu, nejprve postavil oltář a obětoval Bohu oběti. To nám ukazuje, jak je důležité, aby byl Bůh v našem životě na prvním místě. V jakých konkrétních skutcích úcty, vděčnosti a chvály by se to mělo projevit v našem životě?

POZEMSKÁ SVATYNĚ

Bezprostředně po pádu Adama a Evy pozorujeme, že jedním z důsledků hříchu je oddělení člověka od Boha. Bůh je svatý, člověk zkažený. Otázkou je, jak může svatý Bůh přijít za zkaženým lidským pokolením. Odpověď na tuto otázku nám pomáhá najít služba v pozemské svatyni.

Proč Bůh chtěl, aby izraelité postavili svatyni? Ex 25,8

Svatyně byla místem, kde se Bůh setkával se svým lidem. Již to, že byla nazvána „stan setkávání“ (často se překládá jako „stan shromažďování“), vyjadřuje myšlenku, že svatyně je tím místem, kde se Pán, svatý Bůh, Stvořitel nebe a země, denně setkával s lidem, se kterým uzavřel smlouvu. V ní Bůh vyhlašoval soudy (Ex 16), odpouštěl hříchy (Lv 4), ukazoval jim cestu (Nu 9,15-21), očišťoval je od nečistoty (Lv 14,31) a hovořil s nimi (Ex 25,22). Svatyně byla centrem jejich bohoslužby; místem, kde se zjevoval Bůh a kam lid přicházel, aby se těšil z požehnání, která mu plynula ze smluvního vztahu s Bohem.

Byla svatyně jediným místem, kde se Bůh setkával se svým lidem takovýmto zvláštním způsobem? Jak nám Ex 12 a 20 pomáhá dát na tuto otázku správnou odpověď?

Bůh se samozřejmě neomezuje jen na jedno místo a jeden způsob, jak by se setkával se svým lidem. Přesto si zvolil svatyni jako místo, skrze které mohl působit na svůj lid, přebývat s ním, setkávat se a komunikovat. Písmo nám nevysvětluje, proč se rozhodl právě pro tento způsob setkávání. Důležité je, že se svým lidem komunikoval takovým způsobem, který jim umožňoval pochopit jeho vůli pro jejich životy.

Uvědom si, co Bůh učinil pro svůj lid, když prostřednictvím svatyně přebýval uprostřed nich. Neudělal Ježíš pro nás totéž, když žil mezi námi v lidském těle? (J 1,14)

SVATYNĚ A KREV

Svatyně byla prostředkem, skrze který mohl svatý Bůh přebývat mezi hříšníky a setkávat se s nimi. To však neznamená, že to, co umožňovalo lidem přicházet k Bohu a mít s ním společenství, spočívalo v samotné stavbě. Bylo to v něčem jiném, v něčem, co žádná stavba nemůže nikdy poskytnout.

O kterém klíčovém prvku hovoří verš Lv 17,11? Proč je tak důležitý, pokud chce hříšné lidstvo předstoupit před svatého Boha?

Vyhledej si Ex 24,5-8; 29,12; 30,10; Lv 4,17 a 10,18. Kterou společnou myšlenku mají všechny tyto verše?

I při zběžném čtení Starého zákona si určitě všimnete, že krev má při všech obřadech ve svatyni klíčovou úlohu. Od ustanovení první smlouvy mezi Bohem a člověkem se při různých obřadech zabíjela nevinná zvířata – berani, býci, kozli (Ex 24,5-8), začínajíc očištěním kněze (Lv 4,3-7), přes různé obřady očišťování (Lv 15,25-30), až po oběť za hřích celého společenství v Den smíření (Lv 16). To vše svědčí o tom, jak rozhodující význam měly pro službu v pozemské svatyni oběti a krev. Z obřadů, které se vykonávaly ve svatostánku, vyplývají mnohá duchovní naučení. Středobodem celého obětního systému však byly oběti zvířat a jejich prolitá krev.

Nemělo by nás to překvapit. Jako hříšní lidé bychom totiž měli být zničeni, protože hřích vede ke smrti. Bůh však pro nás ve své milosti připravil „únikovou cestu“ – za toho, kdo se provinil, umírá nevinný (Ř 5,8). Sám Ježíš obětoval svůj život, prolil svoji krev, abychom my, hříšní, dosáhli odpuštění (Ga 1,4; 1 Pt 1,19). Krev je symbolem života; prolitá krev představuje smrt. Smrt každé oběti ukazuje na smrt Ježíše Krista, skrze něj se může hříšné lidstvo vrátit ke svému Stvořiteli.

Může se nám to zdát kruté, obětovat nevinná zvířata. Ale možná, že i v tom se skrývá určitý záměr. Copak hřích sám není násilný a krutý? Jak moc je zlý, když se muselo dít něco takového?

SVATYNĚ A HŘÍCH

Obětní systém svatyně dovoloval Božímu smluvnímu lidu přicházet do jeho svaté přítomnosti. Z toho však vyvstávají dvě otázky: Proč obětování umožňovalo lidem přicházet k Bohu? Jakým způsobem znázorňovaly oběti dílo, které Kristus pro nás vykonal?

Co znamená vzhledem k bezprostřednímu kontextu uvedených veršů výraz „ponese... vinu“, který se týkal lidu či jednotlivce? Lv 5,1.17; 17,16; 19,17; 20,17.20

Základní myšlenka těchto veršů zní: Lidé jsou zodpovědní za svůj hřích a nepravost. Žádné výmluvy nám nepomohou. Bůh pozval svůj lid, aby s ním vstoupil do smluvního vztahu. Skrze život víry a poslušnosti (Lv 20,8) jim umožnil mít účast na jeho svatosti. (Ex 19,6; Lv 19,2; 20,7) Tento smluvní vztah však mohl být narušen: hříchem, nemravností, porušením smluvního zákona. Kdyby tento hřích nebyl očištěn, jeho lid by musel snášet trest za svoji nepravost. Bůh jim však skrze obětní systém nabídl možnost, jak jim může být hřích odpuštěn a jak mohou být očištěni. To je smyslem obětního systému, který se vykonával ve svatyni.

Hříšníci přinášeli Bohu oběť, aby mohli dosáhnout odpuštění. (Lv 5,5.6) Druh zvířete a obřadu závisel na mnoha okolnostech, ale hlavní myšlenka byla vždy stejná: hřích a nepravost člověka byly přeneseny na nevinné zvíře. To podstoupilo smrt, která čekala na hříšníka. Je to součást procesu, který nazýváme smířením.

Co je „smíření“? Lv 4,20; 6,7; 19,22; Nu 15,25. Jak nám uvedené verše pomáhají pochopit, co je nám v Ježíši nabízeno? Ž 130,3.4; Ef 1,7; 4,32; Ko 1,14 Jakou zkušenost máš s tímto nádherným zaslíbením?

NEJVĚTŠÍ OBĚŤ ZA HŘÍCH

V předchozí části jsme hovořili o tom, že hřích a nepravost se přenášely na nevinná zvířata. Byl to způsob, jak hříšník mohl získat odpuštění. Co nám následující verše říkají o Ježíši? Iz 53,11; Žd 9,28; 1 Pt 2,2

Poselství těchto veršů je zřejmé: Ježíš se stal nositelem našich hříchů. Vzal je na sebe a byl za ně potrestán. To byl jediný způsob, jak mohlo padlé lidstvo získat odpuštění a spasení. Právě tuto velikou pravdu naznačovala služba v pozemské svatyni.

Přečti si Iz 53. Jak nám tato kapitola přibližuje myšlenku Kristovy zástupné smrti za nás?

Kapitola Iz 53, která navazuje na poslední verše 52. kapitoly, je shrnutím evangelia. Izajáš v ní nádherným způsobem představuje Spasitele a jeho vykupitelské dílo v protikladu k lidské nevděčnosti. Je zřejmé, že tyto verše jsou protkány myšlenkou zástupné povahy Kristovy oběti, jak to znázorňovala služba v pozemské svatyni. „Měli bychom tuto kapitolu (Iz 53) více studovat. Představuje Krista jako Božího Beránka. Ti, co se povyšují a mají srdce naplněná pýchou a samolibostí, by se měli zahledět na tento obraz Vykupitele a pokořit se do prachu. Bylo by dobré naučit se celou kapitolu nazpaměť. Svým vlivem si podmaní a ovládne srdce poskvrněné hříchem, které se povyšuje a je domýšlivé.“ (4BC 1147)

Ještě jednou si přečti Iz 53 a vypiš všechny zmínky o lidstvu. Jaký obraz máš před očima? Vystihuje tento obraz skutečnost? Vidíš v něm i sebe? Jakou naději nabízí pro padlé lidstvo?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti strany 45-46 (DA 78), v knize Velké drama věků strany 238-239 (GC 358.359) a v knize Proroci a králové strany 365-367 (PK 690-692).

„Pro mnohé zůstává záhadou, proč Stará smlouva vyžadovala tolik obětních darů, proč bylo k oltáři přineseno tak mnoho krvavých obětí. Tím vším by si měli lidé uvědomit velmi důležitou pravdu, která by se měla vštípit do jejich myslí: „Bez vylití krve není odpuštění“ (Žd 9,22). Každá krvavá oběť představovala „Beránka Božího, který snímá hříchy světa“ (J 1,29).

Autorem židovského systému bohoslužby byl sám Kristus. Jednotlivé symboly a předobrazy znázorňovaly duchovní a nebeské věci...

Bůh sám jim chtěl vštípit pravdu o tom, že jen prostřednictvím krve Ježíše Krista jim mohou být hříchy odpuštěny. Tuto pravdu ztělesňovala každá oběť, přesvědčoval je o ní každý obřad a kněz ji zvěštoval celým svým úřadem.

Věřící ve starověku spasil tentýž Spasitel, který zachraňuje i dnes. Rozdíl je jen v tom, že tehdy byl zahaněný. Boží milosrdenství viděli jen v symbolech... Kristova oběť je slavným naplněním celého židovského systému... Dnes mohou všichni přicházet k Bohu v zásluhách Ježíše Krista... Nejsou závislí na knězi ani na ceremoniální oběti. Prostřednictvím osobního Spasitele může přicházet k Bohu každý svobodně a přímo.

Krev Božího Syna pozdvihuje celou mysl, celou duši, celé srdce a všechnu sílu.“ (E. G. Whiteová, God's Amazing Grace 155)

Diskuzní otázky

1. Které základní prvky ve svatostánku na poušti – a později v chrámě v Jeruzalémě – prorocky symbolizovaly evangelium?
2. Jako křesťané považujeme obětní systém v pozemské svatyni za předzvěst Kristovy smrti. Při této službě však nešlo jen o smrt zvířete. Když byla oběť přinesena, kněží se přimlouvali za svůj lid. Diskutujte o této důležité skutečnosti v souvislosti s tím, že Kristus slouží jako náš Velekněz v nebeské svatyni.

„DAL JSI MI TĚLO“

Text na tento týden: J 1,1-3; Fp 2,5-8; Žd 1,8.9; 5,7-9

Základní verš

„A proto Kristus říká, když přichází na svět: ‚Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo.‘“ (Žd 10,5)

Asi před 24 stoletími napsal Euripides dílo Alcestit. V něm čeká Admetuse, krále Tessaly, předčasná smrt, pokud nenajde člověka, který by byl ochoten zemřít místo něj. Jde proto za svým otcem, matkou, příbuznými, přáteli, ale všichni ho odmítnou. Jen jeho manželka, Alcestit, je ochotná se za něj obětovat. Po její smrti Admetus truchlí nad její ztrátou slovy: „Ó, moje manželko, budu tě oplakávat a nosit za tě smuteční oděv ne rok, ale po celý svůj život. Je mi odporná žena, která mě porodila, a otce nenávidím – protože oni milovali slovy, ne skutkem.“

Euripidova dramata v sobě ukrývají mnoho myšlenek. Nejvíce však v nich vyniká téma sebeoběti – dát sebe za jiného člověka. Jako křesťané tu vidíme nepatrné přirovnání oproti tomu, co pro nás Ježíš udělal.

V tomto úkole si přiblížíme počáteční fázi této výjimečné oběti – Kristus přichází na zem v lidském těle, aby za nás obětoval svůj život.

Týden ve zkratce

Kým byl Ježíš před svým vtělením?

Byl po vtělení Bohem i člověkem?

Jak Bible popisuje jeho lidskou a božskou podstatu?

Jak mohl mít obě přirozenosti současně?

Jaký význam má pro nás skutečnost, že měl božskou i lidskou přirozenost?

„JE SVĚT PŘÁTELSKÝ?“

Abychom uměli ocenit Ježíšovu oběť a vážit si toho, že přijal lidskou přirozenost, potřebujeme si nejprve uvědomit, kým je, odkud přišel a čím byl předtím, než se narodil své pozemské matce Marii. Není to vždy jednoduché, pochopit tato témata, protože v jejich pozadí jsou nepředstavitelné a úžasné myšlenky. Můžeme jen žasnout nad tím, co víme, a radovat se z naděje, která nám vyplývá z tohoto Bohem daného poznání.

Kdo a kde byl Ježíš před tím, než přišel na zem v lidském těle? Mi 5,2; J 1,1-3; 6,62; 8,58

Tyto verše hovoří o velmi důležitém tématu – o Ježíšově preexistenci (o tom, kým byl před svým vtělením, než se narodil jako člověk). Učí nás, kromě jiného, že Ježíš je Bůh a existoval už předtím, než přišel na tuto zem. Nebyl to jen nějaký vznešený člověk, velký učitel a duchovní vůdce. Ježíš byl Bůh a jako Bůh existoval dřív, než se stal člověkem. Existuje věčně. Božská přirozenost Ježíše Krista je tématem, které se táhne celou Biblí. Ježíš přišel od Otce (J 16,28), byl jedno s Otcem (J 10,30) a byl věčně s Otcem (J 1,2). Nebylo času, kdy by Ježíš neexistoval. Jinak by byl stvořenou bytostí, a to Bible neučí.

Co o věčné preexistenci Ježíše Krista hovoří verš J 1,3?

Jaký význam má to, že Ježíš, stejně věčný jako Otec, se stal člověkem? Jak změna pochopení této pravdy náš pohled nejen na sebe, ale i na náš svět a celou naši existenci? Někdo jednou řekl, že rozhodující otázkou, jakou si lidstvo musí zodpovědět, je otázka: „Je svět přátelský?“ Jak ti tvé chápání božské přirozenosti Ježíše Krista a jeho preexistence pomáhá odpovědět na tuto otázku?

BŮH A ČLOVĚK

Modernímu člověku představa Kristovy preexistence a jeho vtělení připomíná historiky, které patří do doby „předvědecké“, „předracionální“. Jestliže svět vznikl podle jejich názoru určitou vědeckou metodou, za pravdu se pak pokládá jen to, co je možné objasnit v laboratořích nebo vysvětlit jiným vědeckým výzkumem. Rozumní a logicky uvažující lidé tak vtělení Ježíše Krista přijmout nemohou, protože přesahuje rámec běžných moderních vědeckých výzkumů. Ideální by bylo, kdyby se všechny pravdy daly vědecky dokázat. Ale protože tomu tak není, tyto metody nás nikdy nepřivedou k pravdě, kterou skutečně potřebujeme poznat. Dozvíme se ji jen tak, že nám ji někdo zvěstuje.

Přečti si Fp 2,5-8. Co nám tyto verše prozrazují o tom, kým Ježíš byl a čím se stal, aby nás spasil? Jak odhalují božskou a lidskou přirozenost Ježíše Krista?

V 6. a 7. verši Pavel říká, že Ježíš „byl roven Bohu“, ale „zřekl“ se všeho a „vzal na sebe způsob služebníka“. Je zajímavé, že slovo přeložené jako „být roven, podobat se“ pochází z řeckého slova „morfe“, kterým se vyjadřuje základní vlastnost něčeho v protikladu k vlastnostem či znakům, které se mění nebo jsou náhodné. Tak například kruh: může být zelený nebo červený, nebo vytvořený z kamenů. To všechno jsou znaky, které se mohou měnit, a přesto zůstane nadále kruh kruhem. Naproti tomu okrouhlý tvar kruhu se nikdy změnit nemůže, je to jeho základní charakteristika. A právě to nám Pavel říká o Ježíši: Byl skutečně Bohem a měl vlastnosti charakteristické pro Boha. Potom se však pokořil a vzal na sebe lidskou podobu, stal se služebníkem a úplným člověkem. Ježíš byl pravý Bůh a pravý člověk.

Proč nám o této důležité pravdě o Ježíšově přirozenosti neposkytnou věda ani jakékoliv lidské bádání žádné informace? Jaké další významné skutečnosti přesahují rámec vědy a filozofie? Co nám to říká o hranicích vědeckých disciplín, pokud jde o zjevení tak zásadních pravd?

JEŽÍŠOVA LIDSKÁ PŘIROZENOST

V souvislosti s tím, co jsme včera studovali (Fp 2), si přečtěme následující citát od Ellen Whiteové: „Jak úžasné spojení Boha a člověka! Aby jeho lidská přirozenost odolávala náporu chorob, mohl ji posilnit životaschopností a neoslabenou svěžestí své božské přirozenosti. On se však ponížil až na lidskou přirozenost. Učinil to proto, aby se naplnilo Písmo a aby se začal realizovat plán prostřednictvím Božího Syna. Znal cestu pokory, kterou musel podstoupit, aby odpykal hříchy odsouzeného, churavého světa. Jaká pokora! Andělé užasli. Jazyk to nedokáže vyjádřit, mysl nemůže pochopit. Věčné Slovo souhlasilo s tím, aby se stalo tělem! Bůh se stal člověkem! Byla to obdivuhodná pokora.“ (E. G. Whiteová, RH, 4. 9. 1900)

Jak potvrzují uvedené verše lidskou přirozenost Ježíše Krista? Mt 4,1,2; 8,24; 26,37; Mk 2,16; 3,5; L 2,7; J 4,6; 11,41; 19,28

Matouš, Marek, Lukáš, Jan – přestože každý z nich má odlišný přístup k Ježíšovu životu i smrti, všichni svým vlastním způsobem svědčí o jeho lidské přirozenosti. Mluví o něm jako o člověku, který jedl, modlil se, spal, byl žíznivý, byl unavený. Zdá se, že o jeho lidské přirozenosti nikdy nepochybovali.

I když Bible dokazuje jeho lidskou přirozenost, jasně hovoří i o tom, že nikdy nezhřešil, že přes své lidství nikdy nepodlehł pokušením těla a nástrahám pokušitele. List Židům uvádí, že Ježíš „na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu“ (Žd 4,15). Petr, který znal Ježíše velmi dobře, o něm svědčí: „On hříchu neučinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest.“ (1 Pt 2,22). Jan napsal, že „v něm žádný hřích není“ (1 J 3,5) a Pavel pověděl, že Kristus „nepoznal hřích“ (2 K 5,21). Sám Ježíš jako člověk řekl, že nikdy nezhřešil (J 8,29.46; 15,10).

Není těžké uvědomit si, jak veliký význam má pro nás lidská přirozenost Ježíše Krista. Tím, že vzal na sebe lidství, se pozoruhodným způsobem spojil s lidským pokolením. Proč je však jeho bezhříšnost tak důležitá?

JEŽÍŠOVA BOŽSKÁ PŘIROZENOST

Přečti si uvedené verše. Ke každému z nich napiš, co nám říká o Ježíšově božské přirozenosti.

J 8,58 _____

J 20,28 _____

Žd 1,8.9 _____

Bible hovoří zcela jasně nejen o Ježíšově lidské přirozenosti, ale i o té božské. Bůh, který existoval dříve, než na sebe vzal lidskou přirozenost, zůstal tím stejným Bohem i ve chvíli, kdy své božství zaoděl lidstvím. My lidé to stěží dokážeme pochopit.

Když však něco neumíme pochopit, ještě to neznamená, že to není pravda. Existuje mnoho věcí, dokonce i v sekulárním světě, kterým věříme, že jsou skutečné, i když je nechápeme. Kvantová teorie učí, že nejmenší elementární částice atomů nemají hmotnou podstatu. Teorie relativity zase učí, že čas je čtvrtým rozměrem prostoru a hmota má schopnost způsobit ohyb času. Život sám je plný záhad, kterým nerozumíme, přestože víme, že je skutečný. Mnoho věcí kolem nás nedokážeme plně pochopit a vysvětlit. Proč bychom tedy měli být překvapení, že se s něčím podobným setkáváme i v náboženství? Nedivme se, že nám Písmo říká, abychom přemýšleli o Božím tajemství, o Kristu (Ko 2,2.3), vždyť sám Ježíš nám říká, že skutečně poznat ho můžeme jen skrze zjevení (Mt 11,25-27; 16,17).

Které další věci – ať už v sekulárním nebo duchovním světě – považujeme za skutečné, přestože víme, že je sotva kdy pochopíme? Jak by nám to mělo pomoci vírou postihnout důležitou pravdu o Ježíši jako Bohu a člověku zároveň? Můžeme bez rozmyšlení zavrhnout něco jen proto, že se nám to zdá nepochopitelné?

PŮVODCE VĚČNÉHO SPASENÍ

Naštěstí nemusíme poznat všechny složitosti Kristovy přirozenosti, abychom obdrželi požehnání, které pro nás vydobyl. Bůh nám zjevil tolik, kolik potřebujeme k tomu, abychom mohli být spaseni.

Pozorně si přečti Žd 5,7-9. Jak je zde popsána Ježíšova lidská přirozenost? Do jaké míry se naše zkušenost podobá jeho zkušenosti? Ježíš však pro nás vydobyl to, co by se nám nikdy nepodařilo. Čím se pro nás stal?

Při čtení Žd 5,7-9 je celkem zřejmé, že se v těchto verších hovoří o Ježíšově lidské přirozenosti. Jsou zde vzpomínány jeho tělo, slzy, jeho utrpení i poslušnost. Celé to působí jako popis bohabojného člověka, který trpí a zápasí v životních problémech, drží se pevně víry a ctí nebeského Otce. To všechno přesně vystihuje Ježíšův život. (Mt 26,39; 27,46; L 22,42)

Ježíš je však zároveň i Bůh. Jako Bůh připravil plán spasení a v lidské podobě ho uskutečnil. Je nazván „původcem věčné spásy“ (Žd 5,9). Žádný anděl ani dobrý člověk by nikdy nemohl smířit hříchy světa. Stvořená bytost, bez ohledu na svoji vznešenost, ušlechtilost či svatost, zůstane jen stvořenou bytostí. Jen Bůh sám mohl vykonat všechno potřebné, aby lidské pokolení zachránil před záhubou. Svým lidstvím vytvořil dokonalé a nerozlučitelné pouto s námi a dal nám příklad víry, poslušnosti a utrpení. Jako Bůh mohl poskytnout dostatečnou oběť, která by byla zadostiučiněním za hříchy světa. Aby se plán spasení podařil, musel být Kristus Bůh i člověk zároveň.

Znovu si přečti Žd 5,7-9. Prožil jsi ve svém životě s Pánem něco z toho, o čem se tu píše? Byl jsi v situaci, kdy ses učil „poslušnosti z utrpení“? Změnilo se něco k dobrému v důsledku tvého utrpení, tvých modliteb a proseb? Jak tyto verše zrcadlí tvoji osobní křesťanskou zkušenost?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Měl nám být příkladem poslušnosti. Proto se stal jedním z nás, vzal na sebe naši podobu i náš životní úděl. ‚Proto musil být ve všem jako jeho bratří.‘ (Žd 2,17) Kdyby satan našel něco, co Ježíš na rozdíl od nás nemusel podstoupit, získal by důkaz k tvrzení, že Boží moc je pro nás nedostatečná. Proto Ježíš ‚na sobě zakusil všechna pokušení jako my‘ (Žd 4,15). Byl podroben stejným zkouškám jako my. A nepoužil ve svůj prospěch žádnou moc, kterou bychom nemohli využít i my.“ (TV 12; DA 22)

„Plán našeho vykoupení nebyl dodatečným řešením, který Bůh vymyslel až po Adamově pádu. Byl zjevením ‚tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno‘ (Ř 16,25). Odhalením zásad, které jsou od věčnosti podstatou Boží vlády. Bůh i Kristus od počátku věděli, že satan odpadne a svede člověka k hříchu. Existence hříchu nebyla Božím záměrem. Bůh ji však předvídal a připravil plán, jak jí čelit. Miloval svět natolik, že zaslíbil dát svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezhynul, ale měl život věčný‘ (J 3,16).“ (TV 11; DA 22)

Diskuzní otázky

1. Proč musíme někdy i trpět, abychom se naučili poslouchat?
2. Diskutujte o paradoxu obsaženém v božsko-lidské přirozenosti Ježíše Krista. Je např. tím, kdo „všechno udržuje“ (Žd 1,3) – a přece „prospíval moudrostí... a byl milý Bohu i lidem“ (L 2,52); byl dříve než Abraham (J 8,58) – a přece se narodil mnohem později v jeslích (L 2,7). Co se z toho můžeme naučit? Jak nám to pomáhá uvědomit si hranice našeho chápání? Proč je důležité, abychom si uvědomili svá omezení? Nezpůsobuje víra již svou podstatou uznání hranic v poznání?

VE STÍNU GOLGOTY

Text na tento týden: Mt 17,1-9; Mk 8,31; L 9,28-36; 24,7; Sk 10,38.39; 1 K 15,13-18

Základní verš

„Druhého dne spatřil Jan Ježíše, jak jde k němu, a řekl: ‚Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.‘“ (J 1,29)

Děj knihy „Bridge of San Luis Rey“ popisuje tragickou událost, kdy v důsledku zhroucení mostu přišlo o život pět lidí. Mnich bratr Juniper se v ní rozhodne zjistit příčinu toho, proč při této katastrofě zahynuli právě tito lidé. Tento mnich věřil, že jestliže je Bůh všemocný a laskavý, najde pro tuto tragédii nějaké logické a rozumné vysvětlení. „Podle bratra Junipera byl nejvyšší čas, aby teologie zaujala své místo mezi exaktními vědami (založenými na vědeckých metodách a přesných faktech)...“ Na konci svého snažení však bere všechny poznámky, které byly výsledkem ročního vyšetřování života mrtvých, a rozzlobeně je hází do moře. To, co zjistil, ho velmi rozzlobilo. Dospěl totiž k závěru, že pro smrt těchto lidí neexistuje rozumný důvod.

Někdo měl asi bratra Junipera dopředu upozornit, že „rozumnou“ odpověď nenajde. Nyní nám totiž nebyla dána. Ale máme zjevení kříže – Bůh sám trpí za hřích, zlo a bolest tohoto světa. Pokud se soustředíme na kříž – i když nenajdeme odpovědi na konkrétní otázky o lidském utrpení – získáme alespoň naději, že tyto odpovědi existují a jednoho dne se je dozvíme.

Týden ve zkratce

Jakou úlohu plnil Jan Křtitel ve službě Ježíše Krista?

Proč má být kříž středobodem našeho učení i kázání?

Jak se učedníci chovali, když je Ježíš upozornil na kříž?

Do jaké míry zaujímáme podobný postoj jako učedníci?

JAN KŘTITEL – JEŽÍŠŮV PŘEDCHŮDCE

I když Písmo o Janu Křtiteli mnoho nemluví, stačí to k tomu, abychom poznali jeho horlivost, odevzdanost, víru a – to je nejdůležitější – lidskost. Je toho hodně, co se máme naučit od tohoto nadšeného a nekompromisního kazatele, zvěstujícího první příchod Ježíše Krista.

Jakou základní pravdu zjevil Bůh Janovi o Ježíši Nazaretském a jeho poslání? Jaký je smysl Janových slov v J 1,29-34?

I když Jan určitě nechápal plný význam svých slov, kterými označil Ježíše za Božího Beránka, vyslovil je na podnět Ducha svatého. Jeho posláním bylo připravit srdce a mysl lidí na klíčovou úlohu Kristovy smiřující oběti v plánu spasení. Všechno ostatní – to, že Ježíš uzdravoval, učil, kázal, křísil z mrtvých – mělo lidem ukázat nejen na to, kým je, ale také na to, co pro ně svojí smrtí vykoná. Protože bez jeho smrti a toho, co skrze ni tento svět získá, by v konečném důsledku všechno ostatní bylo zbytečné.

Jaký rozhodující význam měla Ježíšova smrt v plánu spasení? Mk 8,31; L 24,7; 1 K 15,13-18

„Kristova oběť jako smíření za hříchy je významná pravda, kolem které se soustředí všechny pravdy ostatní. Abychom správně porozuměli každé pravdě Božího slova – od Genesis po Zjevení – a uměli si jí vážit, musíme ji studovat ve světle, které proniká z Golgotského kříže, a ve spojení s úžasnou a centrální pravdou o Spasitelově vykupitelském činu. Ti, co rozjímají o Vykupitelově obdivuhodné oběti, porostou v milosti a poznání.“ (SDG 221)

Proč musí být kříž a Ježíšova oběť na kříži středobodem poselství adventistů s. d.? Co můžeme jako církev udělat pro to, aby tomu tak opravdu bylo? Co se stane, když ztratíme kříž ze zřetele?

JEŽÍŠŮV ŽIVOT SLUŽBY, UTRPENÍ A OBĚTI

Přibližně tři a půl roku Syn Boží neúnavně sloužil padlému lidstvu. Evangelia oplývají zprávami o Ježíšových dobrých skutcích, které vykonal Boží mocí ve své lidské přirozenosti. Svět nikdy neviděl takového Lékaře, Učitele a bytost s takovou láskou k lidem. Od prvních dnů zasvětil svůj život službě člověku.

Na základě Mt 4,23-25; 8,14-17 a Sk 10,38.39 popiš Ježíšovo dílo a důsledky, které mu přineslo.

Když si přečtete Sk 10,38.39, objevíte neuvěřitelný paradox. Ježíš „procházel zemí, všem pomáhal“. Jak však bylo jeho úsilí odměněno? „Ale oni ho pověsili na kříž a zabili.“ Jak se to mohlo stát? Proč někdo, jehož laskavost, dobrota, nevinnost a láska byly každému zřejmé, vyvolal tak negativní odezvu plnou nenávisti?

Jak nám verše J 3,19-21; 15,17-25 a Ř 8,7 pomáhají dát správnou odpověď na položenou otázku?

Aby se nám nestalo, že budeme rychle soudit a obviňovat ostatní, měli bychom se nejprve podívat na své vlastní zkažené a hříšné srdce (Jr 17,9). Koho z nás by se nezmocnil pocit viny a hněvu, ba až nenávisti, když by se srovnával s někým, jehož životní styl, vlídnost, laskavost, víra, štědrost nebo šlechetnost vynikají v protikladu k jeho slabým stránkám v mnohých těchto oblastech? Když to tak dokážeme cítit vůči jinému hříšníkově, představte si, jaký pocit bychom měli v Ježíšově přítomnosti.

Proč někdy v přítomnosti takových lidí cítíme hněv, rozhořčení nebo vinu? Co by nám měly tyto myšlenky o nás prozradit? Nejsou to určité varovné signály? Existuje na tyto pocity nějaký lék?

ODKAZY NA KŘÍŽ

Kdy se Ježíš poprvé zmínil o předurčeném ukřižování? Proč čekal až do této chvíle? Mt 16,13-21; L 9,18-22

Mnozí bibličtí badatelé se domnívají, že to bylo v létě před ukřižováním (srpen nebo září roku 30), kdy Petr v Cesareji Filipově vyznal, že Ježíš je Mesiáš. Od té chvíle se Ježíš snažil napravit nesprávné představy učedníků o jeho poslání a připravit je na rychle se blížící utrpení a zkoušky, v kterých se kvůli němu ocitnou.

Proč bylo pro učedníky těžké přijmout či dokonce jen pochopit Ježíšova jasná slova o blížící se smrti? Mk 9,31.32; L 9,44.45

Oba evangelisté, Marek i Lukáš, zaznamenávají, že se učedníci báli Ježíše zeptat, co těmi slovy myslí. Možná to ani vědět nechtěli. Je to zvláštní rys lidského charakteru – člověk nechce vyslechnout zlou zprávu, nechce slyšet něco, co je v rozporu s jeho oblíbenými představami, názory a nadějemi.

Klíč k takovému postoji můžeme najít v Markově záznamu o několik veršů dále (v. 33.34). Učedníci se zde mezi sebou domlouvají, kdo z nich je největší. Avšak ti, kteří přemítají o světských počtách, nejsou připraveni snášet pohanu a potupu kříže. Nedivme se, že se Marek dvakrát zmiňuje o tom, že pro tvrdost svých srdcí učedníci nebyli schopni porozumět Ježíšovým slovům a skutkům (Mk 6,52; 8,17). Tato otupělost byla důsledkem pýchy a domýšlivosti, které byly v přímém rozporu s duchem kříže. V té době považovali učedníci sebeobětavou lásku za výjimečnou ozdobu, která by – spíše než každodenním životním stylem – měla být jen doplněním výjimečných životních okolností. Když viděli, jak Ježíš odmítl prosazovat sám sebe a že se zřekl přijmout politickou moc, pohoršovali se, že ztratil zdravou ctižádnost i schopnost střízlivě uvažovat.

Projevuje se podobný duch i ve vašem sboru, nebo dokonce v tvém srdci? Copak to není přirozené, když člověk touží po slávě a uznání? Do jaké míry tyto pocity pozoruješ u sebe? Proč musíme pod křížem padnout na kolena?

PRODLUŽUJÍCÍ SE STÍNY A OSLNIVÁ SLÁVA

Co mělo povzbudit víru těch, kteří byli svědky onoho výjimečného Božího zjevení? Mt 17,1-9; L 9,28-36

Ježíš si uvědomoval, že jeho učedníci nejsou připraveni na blížící se krizi. Vzrůstající odpor církevních hodnostářů, poprava Jana Křtitele a Ježíšovy zmínky o blížícím utrpení v nich vyvolávaly neblahé předtuchy. Proto jim Ježíš poskytl tento úžasný projev Boží moci, provázený hlasem z nebe, který před učedníky potvrdil Ježíšovo Božství. To všechno mělo posilnit nejen jejich víru, ale i je samotné pro blížící se zkoušky.

O čem si povídali Mojžíš a Eliáš s Ježíšem? L 9,30.31

Nebe tehdy neposlalo ke Spasiteli mocné anděly, ale dvě lidské bytosti, které také snášely těžkosti a utrpení lidství. Tito muži přišli ke Spasiteli, aby s ním rozmlouvali o jeho oběti na kříži. Tato úžasná scéna se neodehrála ani tak kvůli těmto třem učedníkům, ale kvůli Ježíši. Záměrem bylo posilnit ho v jeho lidství, neboť na něj čekal kříž. „Ne andělé obklopující Boží trůn, ale tito muži byli vyvoleni, aby hovořili s Ježíšem o jeho utrpení a potěšili jej ujištěním, že celé nebe je s ním. Mluvili o naději světa a spasení všech lidí.“ (TV 271; DA 425)

Představ si, že bys měl – podobně jako Petr, Jakub a Jan – být svědkem Božího zjevení, které tě utvrdí ve víře v Ježíše. Možná jsi přesvědčený, že bys už nikdy neměl pochybnosti a tvá víra by od té chvíle zůstala stále pevná. Proč tomu tak nebylo v případě těchto učedníků, i když byli svědky Ježíšova proměnění? Jaký byl jejich problém? A jaký problém máme v této věci my?

ZÁSADY JEŽÍŠOVA KRÁLOVSTVÍ

Kristova služba vrcholila. Byl na poslední cestě se svými učedníky. Tehdy jim přímo pověděl, že v Jeruzalémě se „na Synu člověka naplní všechno, co je psáno u proroků“, neboť „bude vydán pohanům a budou se mu posmívat a tupit ho a plivat na něj, zbičují ho a zabijí; a třetího dne vstane“. (L 18,31; Mt 20,18.19) Tato slova o nastávajících událostech měla v učednících probudit zájem o předpovědi proroků, které se týkaly těchto věcí. „Oni však ničemu z toho nerozuměli... a nepochopili, co říkal.“ (L 18,34) Ne proto, že by snad Ježíšova slova byla nejasná či záhadná, ale proto, že tyto předpovědi byly jejich plánům a očekáváním velmi cizí. Učedníci zkrátka nechtěli slyšet, co jim říkal. Kristus je přece pověřil, aby všude hlásali, že se „přiblížilo království nebeské“ (Mt 3,2), a slíbil jim, že v něm zaujmou ty nejvyšší pocty a budou soudit Izrael (Mt 19,27-30).

O co požádali Ježíše Jakub a Jan spolu se svojí matkou Salome, povzbuzení tímto zaslíbením? Jak jim Ježíš představil cestu k trůnu slávy ve svém království a povahu své vlády? Mt 20,20-28; Mk 10,35-45

V jejich prosbě zaznívala vypočítavá ctižádost. Ježíš však ani učedníky, ani jejich matku nepokáral za to, že touží po osobních počtách, které byly tak neslučitelné s jeho charakterem a posláním. Spíše se snažil prohloubit a očistit jejich lásku k sobě navzájem a oddanost pro jeho poslání. Přál si, aby pochopili, že koruně předchází kříž.

Fjodor Michajlovič Dostojevskij napsal jeden příběh, ve kterém Ježíš znovu přišel na zem jako člověk – podobně, jako tomu bylo poprvé. Zanedlouho ho zatkli a vsadili do vězení, kde ho vyslýchal vrchní vyšetřovatel. Chtěl vědět, proč se Ježíš vrátil, proč se jim postavil do cesty a zasáhl do jejich plánů.

Předpokládejme, že by Ježíš jako člověk vstoupil přímo do tvého života. Nepřekáželo by ti to? Nezmařilo by to tvé životní plány? Jak tvá odpověď vypovídá o hodnotách, které ve svém životě zastáváš?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Skutky apoštolů si přečti strany 216.325-326 (AA 359.541-543); v knize Touha věků kapitolu „Zásady Ježíšova království“ (TV 346-349; DA 547-551).

„Golgotský kříž musí být vysoko vyvýšen. Lidé mají o něm přemýšlet a soustředit na něj svou pozornost. Pak všechny duchovní schopnosti umocní Boží síla. Všechny síly se soustředí v upřímné práci pro Krista. Jeho následovníci budou vysílat do světa paprsky světla a ozáří celou zemi.“ (MB 38, MB 44)

Diskuzní otázky

1. Ježíš Kristus, ten nejlepší učitel a vzor pravdy, který kdy na zemi žil, dával každým svým činem najevo, že „nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil...“ (Mk 10,45). Proč tedy učedníci tak těžko chápali nadpřirozenou a obětavou povahu jeho poslání a jeho laskavé vyzývání ke změně jejich smýšlení? Co nám to vypovídá o padlém stavu člověka? Jak jedině může k této změně dojít?
2. Kdyby Ježíš reptal, že člověk si neumí vážit jeho služby, a stěžoval si na své učedníky, že jsou necitliví a nechápou jeho záměry a charakter, jaký dopad by to mělo na jeho vliv a poslání? Máme někdy větší nárok reptat a stěžovat si, než měl Ježíš? Jaký lék existuje na takovýto postoj, který je dnes tak běžný? J 15,11; 16,33; Žd 12,1-5
3. Učedníci, Ježíšovi následovníci, nebyli připraveni na kříž, a to i přesto, že o tom dopředu věděli. Jakou podobnost můžeme najít mezi nimi a jejich duchovním stavem a námi, věřícími, kteří čekáme na Ježíšův druhý příchod?
4. Společně přemýšlejte o poslední otázce v části na čtvrtek, a to v souvislosti s církví jako celkem i vaším místním sborem. Přivítali bychom Ježíše s radostí, anebo by to zmařilo určité naše plány?

POSLEDNÍ TÝDEN JEŽÍŠOVA ŽIVOTA

Text na tento týden: Mk 11,1-11; J 13,1-17; 15,9-17

Základní verš

„...Ježíš řekl: *„Nyní byl oslaven Syn člověka a Bůh byl oslaven v něm.“*“ (J 13,31)

V jednom muzeu v Římě je kresba, která je pokládána za jeden z nejstarších obrazů s námětem ukřižování. Je to karikatura načrtnutá na stěnu – na kříži visí člověk s oslí hlavou. Před křížem stojí muž a se zvednutýma rukama mu vzdává úctu. Pod obrazem jsou v latině načmáraná slova: „Alexandr uctívá Boha.“

Přestože neznáme přesný původ tohoto obvinění, z historie víme, že Židé a křesťané byli obviňováni z uctívání oslů. Kříž pak byl spojován s hanbou a zneuctěním. Dnes to sotva dokážeme pochopit. Vždyť o kříži zpíváme, uctíváme jej, dáváme jej na průčelí budovy, píšeme o něm knihy. Jaký smysl však má uctívat člověka, který byl popraven jako zločinec tím nejhanebnějším a nejkrutějším způsobem?

Odpověď je zřejmá: smysl tohoto uctívání je nesmírný, když pochopíme, kým tento člověk byl a co jeho smrt znamenala pro tento svět.

Týden ve zkratce

Proč Ježíš dovolil, aby ho lidé při vstupu do Jeruzaléma vítali jako krále?

Jaký postoj měla většina Židů vůči Ježíši?

Jaký význam měl obřad umývání nohou?

UDÁLOSTI PAŠIJOVÉHO TÝDNE

Přibližně třetina evangelií se zabývá výlučně událostmi, které se staly v posledním týdnu před Velkou nocí a které byly dovršeny ukřižováním a zmrtvýchvstáním Ježíše Krista. Nacházíme zde také některá podobenství o království a o budoucím soudu.

Dnešní část podává stručný přehled časového úseku nazývaného „pašijový týden“ (pašije – text evangelia popisující Kristovo umučení). Za jeho začátek se považuje neděle nebo pondělí před Ježíšovým ukřižováním, končí v následující neděli, kdy Ježíš vstal z mrtvých. Podle původních Božích nařízení byl velikonoční beránek zabit večer čtrnáctého dne prvního měsíce (původně nazvaného hebrejsky abib, později nisan), což bylo na začátku jara (viz Ex 12,1-6; 34,18; Est 3,7).

Stručný přehled hlavních událostí

- Neděle (9. nisan) – Ježíš slavnostně vchází do Jeruzaléma, navštíví chrám a vrátí se do Betanie.
- Pondělí (10. nisan) – Ježíš zlořečí fíkovníku bez ovoce, podruhé očistí chrám, uzdraví choré a večer se vrátí do Betanie.
- Úterý (11. nisan) – poslední den v chrámu (věřící Řekové se setkávají s Ježíšem na vnějším nádvoří). Ježíš naposledy veřejně učí, vyslovuje „běda“ nad náboženskou elitou, odchází na Olivovou horu a promlouvá o druhém příchodu. Jidáš se v noci s kněžími dohodne, že Ježíše zradí.
- Středa (12. nisan) – Ježíš je o samotě se svými učedníky.
- Čtvrtek (13. nisan) – příprava na Paschu, Poslední večeře, Jidášova zrada, Ježíšova promluva k učedníkům a velekněžská modlitba, Getsemane, zatýkání. Události po Poslední večeři se udály po západu slunce a později, což znamenalo, že už byla noc čtrnáctého nisanu.
- Pátek (14. nisan) – Ježíš byl předveden před Annáše, poté před Kaifáše a nakonec před veleradu. Petr zapírá. Ježíše přivádějí k Pilátovi, poté do Herodesova paláce a zpět k Pilátovi. Ježíš je bičován, odsouzen a ukřižován.

Pozorně si přečti J 15,9-17. Na co se Ježíš soustředí poslední týden před svým křižováním? Proč to bylo vhodné téma právě pro tento čas? Jaké je v tom poselství pro nás? Jak jej můžeme uskutečňovat v našem životě?

SLAVNOSTÍ VSTUP A OČIŠTĚNÍ CHRÁMU

Mk 11,1-11; L 19,28-48

Přečti si příběh o Ježíšově triumfálním vjezdu do Jeruzaléma. Mt 21,1-11 (Viz též Mk 11,7-11; L 19,29-40.) Čím se při této příležitosti lišil jeho přístup k lidem v porovnání s událostí, kdy rozmnožil chleby a ryby? (J 6,15)

Během téměř celého svého působení zůstával Ježíš v ústraní. Neměl v oblibě velkolepé projevy věrnosti a oddanosti. Protože si uvědomoval, jakou nenávist a nevraživost vůči němu hodnostáři chovají, pracoval takovým způsobem, aby mohl dokončit své dílo uzdravování, učení a kázání.

Nyní však věděl, že jeho cesta vede na smrt. Dovolil lidem, aby jásali a nadšeně mu provolávali slávu. Věděl, že když budou davy kolem něj větší a zájem o něj přeroste do nadšených ovací, o jeho smrti a vzkříšení se dozví více lidí, než kdyby zůstal v ústraní.

Co Ježíš učinil následujícího dne a jaký to mělo dopad? Mt 21,12-16

Během slavnostního vjezdu mnozí v zástupu radostně volali: „Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výsostech!“ (L 19,38) Ježíšova odpověď farizeům v dalších verších svědčí o tom, že Ježíš nejenže souhlasil s těmito veřejnými poctami, ale sám je i potvrdil. Poté, jako král z rodu Davidova a Davidův syn, vyčistil chrám a nazval jej „mým domem“ (Mt 21,13). Jako jeho právoplatný vlastník nad ním uplatnil svoji božskou autoritu.

Mezi slavnostním vjezdem do Jeruzaléma, vyčištěním chrámu a posledním návratem do něj, kdy mu představitelé položili zákeřnou otázku (Mt 21,23-27), Ježíš otevřeně a jednoznačně ukazoval lidem i náboženským učitelům svoji autoritu. Ve svém milosrdenství jim dal další důkaz o tom, kým je. (Mt 21,15) Všichni si proto museli znovu odpovědět na otázku: Jak na tyto projevy Ježíšovy autority zareagujeme?

Někteří představitelé odmítli Ježíše proto, že jeho výroky omezovaly jejich moc, prestiž a autoritu. Do jaké míry ohrožují Ježíšova slova tvoji moc, prestiž a autoritu? Jak na tyto hrozby reaguješ?

JEŽÍŠ A ŽIDÉ

Hned po tom, co Ježíš odhalil nástrahy náboženských představitelů a usvědčil je z pokrytectví (Mt 21,23-27), vyslovil několik podoběnství o údělu těch, kteří ho odmítnou (v. 28-46). Zajímavá je poznámka ve verši 45: velekněží a farizeové pochopili, že Ježíš hovoří o nich. Uvědomili si, že jsou v opozici vůči většině židovského národa, který – jak se zdálo – stál za Ježíšem.

Jaký postoj měla podle uvedených veršů většina lidí k Ježíši během jeho služby zde na zemi?

Mt 26,3-5 _____

Mk 14,1.2 _____

L 22,2 _____

L 23,27.28 _____

J 11,48 _____

Z těchto veršů je zřejmé, že Ježíše mnozí podporovali, což byl zřejmě důvod, proč se ho velekněží a rabíni tak báli. Kdyby byl Ježíš jen nějaký bezvýznamný kazatel, za kterým by nikdo nešel, hodnostáři by neměli důvod k obavám, vyjádřeným u J 11,48. Zde jsou citována jejich slova, že pokud proti Ježíši nezakročí, „všichni v něj uvěří“. Zřejmě již mnoho Židů v něj uvěřilo a kdyby ho nezastavili, bylo by jich ještě mnohem víc.

Vědci si na procesu s Ježíšem všimli hrubých porušení práv. Především, proces se konal v noci, což bylo v rozporu s tradičními židovskými zvyklostmi, zejména pokud šlo o hrdelní trestný čin. Pokud ovšem nechtěli, aby se proces konal za účasti lidu, musel se odbyť v noci.

Kdo však byli ti lidé, kteří při procesu podporovali Ježíšovu smrt? Protože byl čas velikonočních svátků, kdy do Jeruzaléma přišlo mnoho Židů z různých zemí, je pravděpodobné, že tito lidé o Ježíši nikdy neslyšeli, nesetkali se s ním a neviděli ani nic z toho, co Ježíš učinil. Když Ježíš vcházel do Jeruzaléma, někteří se ptali: Kdo je to? (Mt 21,10.11) Zástup odpověděl, že je to Ježíš. Pravděpodobně to byli právě tito Židé, kteří – protože přicestovali do Jeruzaléma z jiných zemí a Ježíše neznali – šli za svými představiteli a žádali jeho smrt. Když se však dozvěděli pravdu o Ježíši, mnozí se stali jeho následovníky. (Sk 2,41; 21,20.21)

UMÝVÁNÍ NOHOU

Po jednodenní přestávce strávené v tichém rozjímání s Ježíšem udělali učedníci potřebné přípravy na Paschu. Ježíš si byl plně vědom, že je tím velikonočním beránkem, který bude obětován. Toužil proto několik zbývajících klidných hodin strávit se svými učedníky. Tyto chvíle jim měly přinést požehnání. Jak dojmavá jsou jeho slova: „Velice jsem toužil jít s vámi tohoto beránka, dříve než budu trpět.“ (L 22,15)

Jaký byl jeden z posledních Ježíšových činů před jeho smrtí? V čem spočívá jeho význam? Jak se v něm projevuje Boží charakter? J 13,1-7

Chvilu předtím, než snáší potupu, utrpení a bolest kříže, Ježíš umývá nohy svým učedníkům! Že by Bůh sám, ten, který stvořil tento svět, umýval nohy učedníkům? Jen když pochopíme, kým Ježíš skutečně byl, začneme si uvědomovat, jak neuvěřitelný čin vykonal, jaké to bylo úžasné zjevení charakteru našeho Boha. Tento čin nepřímým způsobem odhaluje i nás, kdo jsme a jaká je naše přirozenost – když spíše chceme, aby nám sloužili jiní, než abychom my sloužili jim. Tento Ježíšův skutek nebyl jen výčitkou učedníkům; vždy, když jsme domýšliví, pyšní a sobečtí, patří tato výčitka i nám.

Kromě toho, že tím dal Ježíš učedníkům potřebnou lekci pokory a služby, jakou teologickou pravdu nás chtěl umýváním nohou naučit? J 13,10

Výrokem, že „kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt“, Ježíš hovořil o tom, co bychom mohli nazvat „hřích po křtu“. To znamená, že ti, kteří už byli pokřtěni (vykoupáni), se nemusí křtít znovu po každém hříchu. Umýváním nohou může být symbolem pokání, očištění a odpuštění.

Pro většinu lidí je představa umýváním nohou nepříjemná. (To je důvod, proč jej mnohé církve navzdory Ježíšovu jasnému příkazu v J 13,14.15 nepraktikují.) Umýváním nohou ani nemělo být něčím „příjemným“. Proč? Jaké další „nepříjemné“ věci od nás Bůh žádá?

GETSEMANE

Ježíš přišel do Getsemanské zahrady s třemi svými nejbližšími učedníky a vyzval je, aby bděli a modlili se, aby neupadli do pokušení. S jakou prosbou pak předstoupil třikrát před svého Otce? Co představuje „kalich“? Jaký svrchovaný princip ovládl jeho srdce a vedl jej k rozhodnutí? Mt 26,36-44; Mk 14,32-42; L 22,39-44

Když Ježíš prosil o sílu spasit ztracené a provinilé lidstvo, proud událostí, spojených se zradou a Istí namířenou proti němu, nabíral na rychlosti. Satan se vši svou Istivostí snažil Ježíše zmalomyslnět. Jidáš už vedl skupinu členů náboženské zločinecké skupiny, aby Spasitele zatkli. A učedníci dřímali.

Dříve než hřeby Golgoty probodly jeho tělo, Ježíšovo srdce bylo probodnuté nepopsatelným zármutkem. Svoji krev proléval za hříchy lidstva. Pil hořkost našich vin a hanby, aby nám mohl darovat svoji nevinnost a milosrdenství. Kvůli nám vypil pohár hněvu do dna, aby nám namísto něho nabídl pohár smíření.

Co učinilo Kristovo utrpení v Getsemanské zahradě téměř nesnesitelným? 2 K 5,21 (Iz 53,10; Za 13,7)

„Když se Kristus modlil v Getsemanské zahradě, duševní úzkost mu vyvolala kapky krvavého potu. Tady ho skličovala hrůza temnoty. Doléhaly na něj hříchy celého světa. Trpěl za člověka, na jeho místě, jako přestupník Otcova zákona. Byl ve velkém pokušení; Boží slovo se mu ztrácelo a obklopovala ho moc temnoty. V duševní úzkosti ležel na chladné zemi. Vědomě prožíval Otcův hněv. Vzal kalich utrpení od úst trpícího lidstva a rozhodl se jej vypít sám. Namísto něho dal lidem kalich požehnání. Hněv, který měl zasáhnout člověka, dopadl nyní na Krista. Tajemný kalich se mu nyní v rukou zachvěl.“ (2T 203)

Proč Ježíš, přestože byl rozhodnut zemřít za člověka (J 12,27), žádal, aby byl od něj tento kalich vzat? Jak nám to dokazuje jeho lidskou přirozenost? Jakou útěchu můžeme čerpat z toho, že dokonce i sám Pán, ve svém lidství, prožíval takovéto zápas?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolu „V Getsemanské zahradě“. (TV 437-444; DA 685-697)

„Za svého života na zemi Ježíš nikdy předtím takové oslavy nepřipustil. Přesně věděl, jaké by to mělo následky. Přivedlo by jej to na kříž. Měl však v úmyslu představit se veřejně jako Vykupitel. Chtěl obrátit pozornost lidí k oběti, která měla korunovat jeho poslání v hříšném světě. Židé se scházeli v Jeruzalémě k oslavě velikonočních svátků a Ježíš, skutečný Boží Beránek, dobrovolně přicházel a vydával sám sebe jako oběť. Jeho smrt za hříchy světa se měla stát předmětem hlubokého uvažování a studia jeho církve ve všech dobách. Žádná skutečnost spojená s jeho smrtí neměla být zpochybněna. Bylo proto nutné, aby vzbudil všeobecný zájem. Události, které jeho velké oběti předcházely, k nim měly obrátit pozornost. Po takových projevech slávy, jaké jeho vstup do Jeruzaléma provázely, budou jeho rychle se blížící konec jistě všichni sledovat.“ (TV 362; DA 571)

Diskuzní otázky

- 1. Proč se evangelia soustřeďují na poslední týden Ježíšova života? Proč jsou události tohoto týdne tak důležité, pokud chceme správně pochopit plán spasení?**
- 2. Ještě jednou si přečti citát od Ellen Whiteové v části na čtvrtek. Vlastními slovy vyjádři, o čem hovoří. Jaká je jeho hlavní myšlenka? Proč je tak důležitá vzhledem k tomu, v co jako adventisté věříme? Jak tato slova zachycují podstatu evangelia?**
- 3. Kdyby učedníci v době, kdy byl Ježíš s nimi, ve větší míře „vstřebávali“ jeho sebeobětujícího ducha, jaký účinek by to mělo na jejich službu, vliv a schopnost vážit si jeho charakteru a poslání? Jaké poučení v tom můžeme pro sebe nalézt?**

GOLGOTA

Základní verš

„Tu k nim Pilát znovu promluvil, neboť chtěl Ježíše propustit. Avšak oni křičeli: „Na kříž, na kříž s ním!““ (L 23,20.21)

Franz Kafka, spisovatel, patřící k pražským německým literátům, rozepsal roku 1915 svůj nejznámější román „Proces“. Píše v něm o bankovním úředníkovi Josefu K., který byl v den svých třicátých narozenin zatčen, později pak odsouzen a popraven na základě obvinění, které mu nikdo nikdy nevysvětlil. Josef K. považuje obžalobu za nedorozumění. V celém příběhu musí čelit labyrintu nesmyslných a neoprávněných výslechů, předvolání k soudu a odkladů. Přestože se cítil neviný, byl nakonec odveden do pustého lomu a tam popraven.

I když je případ Josefa K. nadmíru absurdní a nespravedlivý, nedá se porovnat s bezprávím a křivdou v Ježíšově procesu. Přestože byl Ježíš postaven před zaujatý soudní tribunál, který neměl v úmyslu zjistit skutečná fakta (šlo jim jen o to, aby Ježíše zajali), zachoval si důstojnost, lásku a soucit, kterými se vyznačovala celá jeho služba. Tato soudní fraška ukazuje, čeho všeho je padlé lidstvo schopné a jak odpovídá dokonce i na bezpodmínečnou lásku.

Týden ve zkratce

Jakým způsobem projevil Ježíš soucit svým nepřátelům ještě i v zahradě Getsemanské?

Jak bylo představeno evangelium při Ježíšově zatčení a výslechu?

Jak Ježíš odpovídal těm, kteří na něj vznášeli obvinění?

Co nám pomáhá vysvětlit příčiny zaslepenosti náboženských vůdců vůči Kristu?

ZATČENÍ V ZAHRADĚ

Jakou příležitost poskytl Bůh rozvášněnému davu, aby si uvědomil hřích, kterého se dopustí zatčením Ježíše? J 18,2-9

Když řekli, že hledají Ježíše Nazaretského, Pán jim odpověděl dvěma řeckými slovy – „ego eimi“, což znamená „já jsem“. Stejná slova použil, když židovským hodnostářům odpověděl: „Dříve než se Abraham narodil, já jsem.“ (J 8,58) Tento jednoduchý obrat svým významem přímo souvisí s hebrejským jménem pro Boha („Jsem, který jsem“ Ex 3,11-14), často překládaným „Jahve“. Zdá se, že pochází z kořene hebrejského slova „být“. Někteří se proto domnívají, že tento výraz znamená „ten, který je“ nebo „samoexistující bytost“. Těmito slovy chtěl Ježíš asi jemně naznačit svoji totožnost.

Jen co Ježíš vyslovil „já jsem“, zástup ustoupil a padl na zem. „Ježíšovu tvář ozařovalo nebeské světlo a sestoupil na něho stín ve tvaru holubice. Vražedný zástup nemohl v přítomnosti nebeské slávy vydržet ani chvíli. Lidé ohromeně ustoupili. Kněží, starší, vojáci i Jidáš padli na zem jako mrtví.“ (TV 443; DA 694)

Jak prozrazuje Petrův čin, že málo chápal to, co se vlastně dělo? Mt 26,51; Mk 14,47; L 22,50; J 18,10

Předpokládali bychom, že si Petr poté, co viděl, jak zástup padl před Kristovou „nebeskou slávou“ na zem, určitě uvědomil, jak zbytečné je chránit Pána chabým učednickovým mečem. Svými slovy, jako i tím, že vražedný zástup padl k zemi, dal Ježíš najevo, že se sám nechává zajmout. Ba co víc, Ježíš tím podává důkaz svého božského charakteru a přirozenosti, a tak v jistém smyslu svědčí lidem, kteří ho přišli zatknout. Dokonce i v tuto chvíli, nedlouho před odsouzením, Ježíš dělá všechno pro záchranu těch, kteří ho nenáviděli.

V Písmu nenacházíme žádnou zmínku o tom, že by někdo z davu – i když tento božský projev moci všichni viděli – změnil své smýšlení o Ježíši. Proč jsou naše srdce tak tvrdá vůči Bohu, a to i tehdy, když stojíme tváří v tvář přímým důkazům o jeho existenci a lásce?

JEŽÍŠ PŘED ANNÁŠEM, PETR PŘED SLUŽKOU

Porovnejte výslech Ježíše a Petra. Jaký rozdíl byl mezi okolnostmi, za kterých byli vyslýcháni, mezi tím, kdo je vyslýchal, i v jejich odpovědích na položené otázky? Co se můžeme naučit z těchto protikladů? J 18,12-23

Mezi Ježíšem a Petrem vidíme velký protiklad. Petr je venku, na neoficiálním místě. Stojí před služkou-vrátnou, která nemá významné společenské postavení ani žádnou zákonnou moc mu uškodit. Když se ho však vyptává na jeho vztah k Ježíši, Petr zalže a tvrdí, že nepatří mezi jeho učedníky. Ježíš je naopak vevnitř. Stojí před vysokým státním představitelem židovského národa, který má postavení a moc. Když ten se ho dotazuje na jeho učedníky, Ježíš hovoří otevřeně a svobodně. I když ho za jeho slova udeří do tváře, Kristus se chová přirozeně a klidně, aby ukázal, že nemá co tajit.

Pozorně si přečti J 18,20-23, zvláště slova, která Ježíš adresoval strážníkovi, jenž ho udeřil (v. 23). Jak nám tento krátký záznam poskytuje příklad principu celého evangelia? (Viz Iz 53,5; 2 K 5,21.)

Petr zapírá. Ježíš je bit za to, že neudělal nic zlého. Jak velký protiklad mezi padlým lidstvem a milujícím Bohem, který přišel toto lidstvo spasit. V Ježíšově odpovědi vidíme náznak evangelia – jeho nepřátelé na něm nemohou najít nic zlého, a tak Ježíš snáší trest jako nevinný.

Jak nám může zpráva o Kristově počínání pomoci lépe zvládnout situace, kdy se nám děje křivda a bezpráví?

NOČNÍ VÝSLECH

U Mt 26,57-68 (také u Mk 14,53-65) si přečti zprávu o Ježíši před Kaifášem, zákoníky a staršími. Jak nám tyto verše ukazují na nespravedlnost a předpojatost celého procesu?

Proč nebylo nutné, aby Ježíš odpovídal těm, kteří ho obviňovali? Mk 14,56-59

I když soud během jednání k ničemu nedospěl, velekněz přesto vyhlásil: „Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!“ (Mt 26,63) Ježíš si uvědomoval, že kladná odpověď by pro něj znamenala rozsudek smrti, nechtěl však ani popřít svoji totožnost a vztah ke svému Otci. Členy rady však upozornil, že jednoho dne ho uvidí v jeho božské moci.

Jak Ježíš odpověděl na veleknězovu otázku?

Ve své odpovědi se Ježíš nezmiňuje o smiřující smrti za hříchy světa ani o svém vzkříšení nebo budoucí velekněžské službě v nebi (kterou měl Kaifáš představovat). Naopak celkem otevřeně a jasně hovořil o svém druhém příchodu, kdy ho i oni uvidí ne jako potulného kazatele, kterého mohou zatknout, mučit, tupit či odsoudit na smrt, ale jako Syna člověka, který bude „sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými“ (v. 64). Během své služby Ježíš nejednou rozmlouval s učedníky o druhém příchodu. V tomto vrcholném okamžiku o něm říká i svým nepřátelům. Od té chvíle se nemohli vymlouvat: „Nikdo nám o tom nic nepověděl.“

Zmínkou o druhém příchodu – navzdory okolnostem, v kterých se nacházel – Ježíš upřel pozornost na významnou a velkolepou naději všech křesťanů. Proč, zvláště v těžkých časech, je zaslíbení o druhém příchodu naší jedinou nadějí?

RANNÍ VÝSLECH

Po nočním vyslýchání stojí Ježíš znovu před vůdcí národa, aby formálně schválili rozsudek smrti, který nad ním v noci vynесли.

Nejpodrobnější záznam ranního vyslýchání zaznamenává evangelista Lukáš (L 22,66-71). Čím se podobal nočnímu výslechu? V čem byl jiný?

Sešlo se tam zřejmě víc lidí. Otázka, kterou mu položili, byla v podstatě stejná jako při nočním výslechu. Všimni si, jak Ježíš odpovídal (v. 67-69). Protože znal jejich srdce a věděl, že se neptají proto, že by snad toužili po pravdě, ale proto, že jej chtějí odsoudit, neodpovídá jim přímo: „I když vám to řeknu, neuvěříte.“ (v. 67) Neuvěří čemu? Že je Kristus? Anebo něčemu jinému? Jistě by mu uvěřili, kdyby pověděl, že není Kristus. Vždyť ho zajali právě proto, že nevěřili, že by tomu tak mohlo být; jinak by se k němu takto nechovali. Těmito slovy jim Ježíš dává najevo, že ví o tom, že je soudní proces zinscenován. Jejich snahou nebylo zjistit pravdu; šlo jim jen o to, aby se Pravdy zbavili.

Před veleradou Ježíš opakuje svůj výrok o Synu člověka, který sedí po pravici Boží; tím jim připomíná svoji moc a autoritu. Představitelé zřejmě pochopili, že hovoří o sobě, zeptali se ho proto přímo: „Jsi tedy Syn Boží?“ (v. 70)

I v tomto případě, přestože ani na tuto otázku nedává přímou odpověď, Ježíš používá výraz „já jsem“. Jejich reakce svědčí o tom, že ji pochopili jako potvrzení božství. Podobně jako v noci, i nyní jim Ježíš jasně dává najevo, kdo je. Během své pozemské služby všem nabídl dostatek důkazů o svém božství. Smutné je, že přestože měli představitelé mnoho příležitostí mu uvěřit, nestalo se tak.

Jeden z důvodů zaslepenosti představitelů národa byl ten, že nesprávně chápali prorockví. Čekali, že Mesiáš přijde jiným způsobem. Tato nevědomost pomáhá vysvětlit, i když ne ospravedlnit, jejich nepřátelský postoj vůči Ježíši. Proč je důležité správně chápat prorockví a biblická učení?

SEN PILÁTOVY MANŽELKY

Po třech náboženských soudních procesech byl Ježíš odveden na tři státní výslechy: před Piláta, Heroda a pak opět před Piláta. Mimořádná příhoda se stala Pilátově manželce, která Piláta varovala, aby Ježíše netrápil. Všimni si, jak na něho naléhala (Mt 27,19). Ať už ve snu viděla cokoli, bylo to natolik reálné a přesvědčivé, že žádala svého manžela, aby si „s ním nic nezačínal“ (ne aby se k němu jen pěkně choval či s ním slušně zacházel). Co se jí zdálo?

„Jako odpověď na Kristovu modlitbu navštívil Pilátovu ženu ve snu anděl z nebe. Viděla Spasitele a mluvila s ním. Nebyla Židovka, ale když ve snu hleděla na Ježíše, neměla pochyb o jeho povaze a poslání. Poznala v něm Božího knížete. Viděla jej při výslechu v soudní síni. Ruce měl svázané jako zločinec. Pozorovala hrozné jednání Heroda a jeho vojáků. Vyslechla obžaloby kněží a předních mužů plné nenávisti a zloby. . . Slyšela Pilátův rozsudek a byla svědkem toho, jak vydal Krista jeho vrahům. Viděla kříž vztyčený na Golgotě i to, jak se na zem snesla tma. Zaslechla tajemný výkřik: „Dokonáno jest.“ (J 19,30) A byly jí ukázány ještě další věci. Viděla, jak Kristus sedí na velikém bílém oblaku, země se pohybuje ve vesmírném prostoru a jeho nepřátelé prchají před jeho slávou. Probudila se s výkřikem hrůzy na rtech a hned napsala Pilátovi varování.“ (TV 470; DA 732)

Všimni si tří zvláštních výjevů, které jí byly ukázány. Které to jsou a jak spolu souvisí? Jaký význam má to, že Pilátova žena nebyla Židovka, ale pohanka?

1. Ř 5,18 a 2 K 5,21
2. Fp 2,8 a Žd 12,2
3. Mk 14,62 a Sk 1,11

Vidění, které měla podle slov Ellen Whiteové Pilátova manželka, bylo v jistém smyslu stručnou verzí celého plánu spasení – počínajíc spravedlivým charakterem Ježíše Krista až po jeho druhý příchod. Povšimněte si také podobnosti mezi tím, co viděla o druhém příchodu, a tím, co pověděl Ježíš představitelům při nočním a ranním výslechu. Kromě toho, že jasně viděla události spojené s ukřižováním, byl jí ukázán i druhý příchod. První příchod je tak úzce spjatý s druhým, že jí anděl ukázal obě události najednou.

Přemýšlej nad tím, jaké způsoby Ježíš i uprostřed zmatku a nepokoje použil, aby zachránil ty, s kterými nepřišel do kontaktu, dokonce i ty, kteří byli vůči němu zatrpklí. Jakou naději ti to dává, jestliže zápasíš o víru a jistotu spasení? Co tě to učí o Boží touze spasit tě i přes tvé zápasy a slabosti?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitoly Soud, Jidáš a Rozsudek (strana 445-475; DA 698-740).

„Bude dobré, když. . . (lidé) budou často přemýšlet nad závěrečnými událostmi života našeho Spasitele. Pokušení, kterými sám prošel, nás mohou naučit, co je pro nás mimořádně důležité. Jak užitečné by bylo strávit alespoň hodinu z každého dne soustředěným uvažováním nad Kristovým životem od narození po Golgotu. Měli bychom jej studovat bod za bodem a svojí představivostí si oživovat každou událost, především závěrečné scény jeho pozemského života. Soustředěným přemýšlením nad jeho učením, utrpením a nekonečnou obětí, kterou přinesl jako výkupné za lidstvo, smíme posilnit svoji víru, povzbudit svoji lásku a nechat se více proniknout duchem našeho Spasitele. . . Všechno, co v člověku může být ještě šlechetné, se musí pohnout při pohledu na Ukřižovaného.“ (4T 374)

Diskuzní otázky

1. Když Ježíš uzdravil Malchusovi ucho a Petra pokáral, co tím vyjádřil
 - a) o svém postoji k nepřátelům?
 - b) o jisté míře svobody, kterou mohl uplatnit, aby se vymanil z jejich sevření?
 - c) o tom, jak snášel chyby a nedostatky svých učedníků?
 - d) o stavu jeho mysli, i když mu bezprostředně hrozilo nebezpečí?
 - e) o jeho způsobech obrany a obhajoby?
 - f) o svém názoru na použití fyzického násilí v případě duchovního konfliktu?
2. Když Pilát představil Krista a Barabáše a vyhlásil, že jednomu z těchto mužů daruje svobodu, dav si zvolil Barabáše. Jakým způsobem, i když asi méně dramatickým, lidé dodnes uplatňují stejný princip, a raději volí Barabáše než Ježíše?
3. Proč Pilátů Bůh varoval, a Heroda ne?

TMA PO POLEDNI

Text na tento týden: Mt 27,42.45; Mk 15,31; Mk 5,33; L 23,44

Základní verš

„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ (Mt 27,46)

Příroda výstižně promlouvá k těm, kteří jí chtějí naslouchat, o Božím charakteru. Zesiluje a šíří vznešené poselství o tom, kdo všechno stvořil. Její zvuk tak doléhá k našim smyslům. I přes svoji bohatost a nádheru je hlas přírody nyní ztlumený. Její signály se zdají příliš „statické“, a proto bývají nesprávně pochopeny.

Kříž je naproti tomu nejvyšší zjevení, které lidstvo dostalo o svém Stvořiteli. Jen když pochopíme úžasnou pravdu, že Člověk, který visel na kříži, byl též Bůh – v němž bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – začneme rozumět pravdám o Bohu, které by nám ani ten nejkrásnější západ slunce či nejexotičtější rostlina nikdy nezjevily. Když si uvědomíme, jakou smrtí ve své lidské přirozenosti zemřel a proč dovolil, aby se tak stalo, dovíme se o Bohu to, co bychom se nikdy nenaučili z toho, co vyrůstá ze země nebo se vznáší ve vzduchu.

Týden ve zkratce

S jakou ironií se setkáváme ve výsměchu namířeném proti Ježíši?
Co vyvolalo tmu, která jej obklopovala?
Co znamená jeho výkřik: Proč jsi mě opustil?
Co nás učí kříž o podstatě hříchu?

„JINÉ ZACHRÁNIL“

Z místa falešných soudních výslechů byl Ježíš veden „Cestou bolesti“ (Via Dolorosa) na Golgotu („to znamená Lebka“), kde byl ukřižován. Jeho vrahové si byli jen velmi málo vědomi toho, co dělají. Jejich nevědomost byla bezpochyby jedním z důvodů, proč Ježíš zvolal: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ (L 23,34) Jejich neznalost však pro ně nebude v den soudu omluvou. Měli dostatek příležitostí pravdu poznat. Jestliže budou pro nevěru odsouzeni ti, kteří Ježíše nikdy neviděli (J 3,18), jaký pak úděl mohou čekat ti, kteří ho odmítli, když ještě žil mezi nimi?

Když Ježíš visel na kříži, mnozí se mu vysmívali. (Mt 27,42; Mk 15,31; L 23,35) Přestože vykřikovali samé urážky, jakou velkou pravdu vyjádřili v nevědomosti tito muži?

„Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže.“ To je pravda. Nemohl zachránit jiné i sám sebe současně. Buď jedno, nebo druhé, ale ne obojí.

Ježíš se mohl rozhodnout, že se za hříchy světa obětovat nebude (viz J 10,17.18; Mt 26,39; Žd 7,27; Ga 2,20), ale v tom případě by byl svět ztracený. Jediné řešení, jak zachránit „jiné“, bylo obětovat sebe. Jiná možnost neexistovala.

Přestože byla tato slova vyslovena jako výsměch v nenávisti, zachytila největší pravdu všech dob: Pokud chtěl Ježíš zachránit svět, mohl tak učinit jediné skrze kříž.

V Mt 26,39 čteme Ježíšovu prosbu: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich.“ Taková možnost však neexistovala; a to ne proto, že by Ježíš neměl právo svobodně se rozhodnout (proč by jinak vyslovil takovou modlitbu?), ale proto, že se tomu nemohl vyhnout, jestliže chtěl zachránit tento svět. Jak uvedené verše vyjadřují nutnost Kristovy smrti pro naše spasení?

TMA PO POLEDNI

O jaké události hovoří verše Mt 27,45; Mk 15,33 a L 23,44? V čem spočívá její duchovní význam?

V Bibli je tma symbolem zla, odloučení od Boha, který je Světlem a „není v něm nejmenší tmy“ (1 J 1,5). Ježíš se zmínil o tom, že někteří budou vyvrženi „ven do tmy“ (Mt 8,12; 22,13). Tímto výrazem se obvykle označovalo peklo. V jistém smyslu Ježíš na kříži sestoupil do pekla místo nás. Vytrpěl trest za hříchy, který ti, co budou odsouzeni k věčnému zatracení, budou muset nést sami.

Vyhledej si verše Iz 59,2; 2 K 5,21 a Ga 3,13. Jak nám tyto verše přibližují, co se stalo na kříži? Jak to vysvětluje význam nadpřirozeného jevu, který nastal při Ježíšově ukřižování?

Tma je viditelný symbol duchovního temna, které obklopovalo Božího Syna, když nesl nápor Božího spravedlivého hněvu proti hříchu. Na Ježíše dolehly nejen všechny hříchy světa, ale i trest za ně. Otec, který je světlem, skryl před Ježíšem svoji přítomnost. Není těžké uhodnout, proč tma pokryla zem. Pro svět a vesmír byla mocným projevem toho, co se stalo na kříži. Ježíš, aby zachránil lidstvo před odsouzením, které s sebou hříchy přinesl, vzal na sebe těžký trest. Ellen Whiteová napsala: „Hustá tma byla symbolem smrtelného zápasu duše a hrůz, které dolehly na Božího Syna.“ (The Spirit of Prophecy, sv. 3, 164)

Kdo někdy necítil tuto duchovní tmou? Co ji způsobilo? Co bys poradil někomu, kdo se svěří, že se cítí zahalený duchovní tmou?

OTEC SE SKRYL

„Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: ‚Eli, Eli, lema sabachthani?‘, to jest: ‚Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?‘“ (Mt 27,46)

„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Co Kristus myslel těmito slovy? Vždyť on přece řekl: „Já a Otec jsme jedno“ a „... nejsem sám, neboť Otec je se mnou“ (J 10,30; 16,32). Nebyl to onen Ježíš, který stál na břehu Jordánu, když Otec zvolal: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil“? (Mt 3,17) Nebyl to snad ten Ježíš, který se modlil: „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě“? (J 17,21) Nebyl to ten Ježíš, který v modlitbě pověděl Otcí: „... neboť jsi mě miloval již před založením světa“? (J 17,24)

Jistěže byl. Co potom znamenal jeho výkřik?

Verše, které jsme četli včera (Iz 59,2; 2 K 5,21 a Ga 3,13), si přečti znovu, a to v kontextu s tímto Ježíšovým zvoláním. Jak nám pomáhají pochopit, co se vlastně stalo a proč je Ježíš vykřikl?

I když tomu sotva můžeme porozumět, Ježíš – který byl od věčnosti jedno s Otcem – se nyní kvůli hříchu cítil zcela odloučený od Boha. Boží hněv, který by byl jinak namířený proti nám, byl vylit na Ježíše, aby jej již nemusel okusit nikdo z nás.

„Bylo nevyhnutelné, aby jeho duši obklopila strašná tma. Boží láska a přízeň ho opustily, protože stál na místě hříšníka. Tuto tmou musí zakoušet každý hříšník. Ten Spravedlivý musel nést odsouzení a Boží hněv; ne však jako projev pomstychtivosti. Boží srdce cítilo ten největší zármutek, když jeho nevinný Syn snášel odplatu za hřích. Už nikdy, po celou věčnost, nebude takto odloučený od Boží moci.“ (7BC 924)

Setkal ses někdy s člověkem, který se cítil Bohem opuštěný? Možná jsi i ty sám prožíval něco podobného. Jak nám Ježíšova zkušenost na kříži pomáhá dostat se z této bezedné propasti? Proč by již, díky kříži, neměl mít nikdo pocit, že ho Bůh opustil?

„DOKONÁNO JEST.“

Ježíš Kristus nezemřel jako poražený, ale jako přemožitel – bezchybná oběť dokonalé nevinnosti a čistoty, nekonečný v mravní síle a lásce. Jeho slova „Dokonáno jest“ neznamenal jen konec jeho lidského života, ale i završení jeho oběti a příslib zdárného výsledku. Nic nemohlo zrušit a popřít úplnost vykonaného díla. To, co bylo tak dávno předpověděno, se nyní stalo historickou skutečností. Od té chvíle, až do doby závěrečného souzení, bude před celým nebem jeho prvořadým úkolem uplatnit zásluhy své oběti na hříchem zasažené obyvatele země.

Slova „Dokonáno jest“, vyslovená tím, kdo všechno stvořil svým slovem, zazněla celým vesmírem jako ujištění, že věčná platnost morálního zákona a radostrý soulad jeho společenství jsou již navěky zaručeny.

Jak nám slova „Dokonáno jest“ osvětlují, co se stalo při smrti Ježíše s chrámovou oponou? Mt 27,51

Každá oběť zvířete – od té, kterou přinesl Ábel (Gn 4,4), až po zvířata zabitá na chrámovém nádvoří v den Ježíšova ukřižování – poukazovala na Ježíšovu smrt. Roztržení chrámové opony znamenalo, že tento předobraz smrti se právě naplnil. Byl to symbol ukončení starého židovského obětního systému a znamenal slavnostní otevření nové a živé cesty do Boží přítomnosti skrze jeho tělo (Žd 10,19-21). Byla to oběť, která jednou provždy ukončila přinášení dalších zvířecích obětí (Žd 9,26).

Jaká je souvislost mezi roztrženou chrámovou oponou a Kristovou smrtí? Ž 49,7.15; 51,16-19; Žd 10,1-5

Žádné zvíře nemohlo nikdy odčinit hřích. Jen se podívejte na zmatek, který na našem světě způsobil hřích – samé trápení, bída, žal, zklamání a smrt. Myslíte si, že všechno to utrpení by mohla odčinit či vyřešit smrt kozla, nebo třeba i tisíců kozlů?

Není divu, že se chrámová opona roztrhla. Vždyť to byl symbol, předobraz, který sám o sobě nemohl zachránit jediného člověka; podobně jako pohled na obrázek s jídlem ještě nenaplní prázdný žaludek.

„BŮH V KRISTU USMÍŘIL SVĚT“

„Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření.“ (2 K 5,19)

Když se podíváme kolem sebe, všude vidíme stopy hříchu. Každý z nás – někdo víc, jiný méně – trpí jeho žalostnými důsledky.

Jak ovlivňuje hřích naše životy a působí nám zármutek?

Jen kříž ukazuje, jak strašný hřích ve skutečnosti je, když jeho smíření vyžadovalo něco tak výjimečného a neuvěřitelného. Podle závažnosti trestu můžeme usuzovat na závažnost provinění. Kdyby někdo za spáchaný přečin musel odpracovat pět hodin veřejně prospěšných prací, usoudili bychom, že jeho přestupek nebyl kdovíjak závažný. Naopak, kdyby někdo stál před rozsudkem smrti, předpokládali bychom, že se dopustil vážného přestupku. Nic tak neodhaluje závažnost a ohavnost hříchu jako kříž, kde Bůh v Kristu nesl konečné důsledky našich hříchů.

Pozorně si přečti 1 Pt 2,24 a 2 K 5,19 v kontextu s Fp 2,6. Jak nám tyto verše popisují vlastnosti hříchu?

Propast, kterou mezi Bohem a člověkem způsobil hřích, byla tak veliká, že sám Bůh musel vzít určený trest za hřích na sebe, aby nás zachránil od hříchu a smířil s Bohem. I když tajemství Boží Trojice nevystihneme, nikdy nesmíme zapomenout, že na kříži byl „Bůh v Kristu“ a sám nesl odplatu za hřích. Hřích byl tak závažný, že pokud nás Bůh chtěl ušetřit kříže, musel ho nést on sám. Tak veliký byl dluh, který svět vůči hříchu měl, že by jej nikdo jiný nebyl schopen zaplatit.

Jaká je tvoje osobní zkušenost se smířením získaným prostřednictvím „Boha v Kristu“, o kterém se píše v 2 K 5,19? Co znamená toto smíření v běžném životě? Jak ovlivňuje tvůj pohled na sebe i druhé? Jak by mělo ovlivňovat všechny tvoje vztahy?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitoly „Ukřižování“ a „Význam Ježíšovy oběti“ (TV 476-491; DA 741-764), v knize Velké drama věků strany 232 a 328.329 (GC 348.503).

„I když Spasitel už začal svoji pozemskou službu, mohl unavený umíněností a nevděkem lidí odmítnout smrt na golgotském kříži. V zahradě Getsemane se kalich hořkosti v jeho rukou chvěl. Ještě i tehdy mohl setřít z čela krupěje krvavého potu a nechat hříšné lidstvo, aby zahynulo ve svých vinách. Kdyby to byl udělal, nebyla by pro hříšníky možnost záchrany. Když však Spasitel obětoval svůj život a posledním dechem zvolal: „Je dokonáno“, zajistil uskutečnění plánu záchrany člověka a slib, který dal Bůh prvním lidem po pádu do hříchu, tak proměnil ve skutečnost. Boží království milosti, které do té doby existovalo jako Boží slib, bylo nyní fakticky nastoleno.“ (VDV 232; GC 348)

„Kristus v mnohém ohledu cítil to, co pocítí hříšníci, když se na ně vylej číše Božího hněvu. Strašné zoufalství jako plášť smrti zahalí jejich hříšné duše, a tehdy si náš svět uvědomí plný rozsah démonickosti hříchu. Utrpení a smrt Božího Syna jim opatřily spásu. Mohli být zachráněni, kdyby ji ochotně a radostně přijali; nikdo však není nucen poslouchat Boží zákon. Když hříšníci odmítají nebeské požehnání a rozhodují se pro požitky a klam hříchu, už tím si vybrali svoji odplatu – Boží hněv a věčnou smrt na konci dnů. Navždy budou odloučeni od přítomnosti Ježíše, jehož obětí pohrdli. Kvůli hříšným a dočasným požitkům ztratili šťastný život a obětovali věčnou slávu.“ (2T 210)

Diskuzní otázky

- 1. Ježíš Kristus kvůli nám snášel Otcův hněv, který vyvolal hřích. Je tento hněv v souladu s jeho charakterem lásky? Kdyby se Bůh nehněval na hřích, jaké morální podmínky by se vytvořily pro nepřetržité trvání vzpoury vůči Bohu? J 3,16-21.36; Ř 1,16-19; Ef 5,1-8**
- 2. Proč názor, že spasení si můžeme nějakým způsobem získat nebo zasloužit sami, snižuje hodnotu a význam kříže? Jak kříž dokazuje, že naše skutky nás prostě spasit nemohou?**

VSTAL Z MRTVÝCH

Text na tento týden: Mt 28,9; J 11,1-46; 20,10-18; Ř 6,4-6; 1 K 15,3-8

Základní verš

„Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není zde, byl vzkříšen.“ (L 24,5,6)

Jmenoval se rabbi Menachem Schneerson. Zemřel roku 1994. V té době se mezi tisíci chasidických Židů rozšířila domněnka, že tento 92letý duchovní vůdce je dlouho očekávaný Mesiáš. „Vždyť sám tvrdí, že je z rodu krále Davida,“ říkali. „Jeho tělesné utrpení, bolestivé vnitrožilní onemocnění, naplnilo předpovědi z Iz 53 o tom, že Mesiáš bude zkoušený nemocemi a jeho ruce a nohy budou probité,“ tvrdili. „Nezbývá proto nic jiného,“ mysleli si, „jen čekat, až bude vzkříšen z mrtvých.“

Rabbi Schneerson však dodnes pokojně odpočívá v hrobě.

Když porovnáme tohoto rabbiho a jeho smrt s jiným Rabbim, který zemřel téměř před dvěma tisíci lety, každému bude jasné, který z nich je skutečný Mesiáš.

Týden ve zkratce

Které zázraky Ježíš učinil, aby lidi připravil na své vzkříšení?

Je důkaz Ježíšova vzkříšení dostatečně přesvědčivý?

Jak je Kristovo zmrtnýchvstání základem našeho vzkříšení?

Co z toho, co se stalo na kříži, připravilo cestu pro naše vzkříšení?

PŘEDCHŮDCI

Během své pozemské služby učinil Ježíš mnoho zázraků: uzdravil slepé, nasýtil pětitisícový zástup, proměnil vodu ve víno, uzdravil malomocné, chodil po vodě, vyháněl démony, uzdravoval postižené, utišil bouřku, křísil mrtvé a vykonal mnoho dalších skutků. Jak pověděl Jan, kdyby se měly zapsat všechny Ježíšovy skutky, svět by tolik knih ani neobsáhl (J 21,25).

Jak souvisejí zázraky, popsané v těchto verších, se zázrakem Ježíšova vlastního vzkříšení? Viz též Mt 11,5.

Mk 5,35-43 _____

L 7,11-17 _____

J 11,1-46 _____

Moc, která provázela Ježíše a jeho službu, byla tak veliká, že dokázala křísit i mrtvé. Před ukřížováním Ježíš nejednou hovořil o své smrti a vzkříšení. (Mt 12,38-40; 17,22.23; 20,19) Za normálních okolností bychom mohli mít (a také měli mít) pochybnosti o člověku, který by tvrdil, že i když brzy zemře, tři dny po smrti vstane z mrtvých. Ježíšovo postavení se však vymykalo z rámce běžných situací; ba co víc, svým vzkříšením dal Kristus svým následovníkům a všem, kteří o něm slyšeli, nepopiratelný důkaz o Boží moci křísit mrtvé. Příslibem vlastního vzkříšení chtěl lidem pomoci, aby mu snáze uvěřili.

Proč jsou Ježíšova slova v J 11,25 tak důležitá? Proč byla za okolností, kdy je Ježíš vyřkl, také mocná a plná naděje?

Co ti dává naději do daleké budoucnosti a jak to souvisí s Ježíšovým vzkříšením?

VZKŘÍŠENÝ KRISTUS

V románu *Vojna a mír* píše Lev Nikolajevič Tolstoj (1828-1910) o aristokratických ruských rodinách z dob Napoleonovy války proti Rusku na začátku 19. století. Samotný příběh, hlavní postavy i jejich životní příběhy jsou vymyšlené.

Nyní si představte, že Tolstoj by trval na tom, že nejde o vymyšlené postavy, že ti lidé skutečně žili a dělali to, co je o nich v románu napsáno. Dále si představte, že by mu úřady zakázaly pod pohrůžkou věznění, a dokonce popravy tvrdit, že jeho postavy jsou opravdové. S největší pravděpodobností by je poslechl. Pokud by nebyl pomatený, jistě by netrval na pravdivosti svých příběhů. Copak by mělo smysl zemřít kvůli příběhu, který jste si sami vymysleli?

Z určitého pohledu stojí právě před takovýmto dilematem ti, kteří mají kritický postoj vůči Ježíšovu vzkříšení. Proč by si bibličtí pisatelé vymýšleli příběh o Ježíšově vzkříšení, když by to nebyla pravda? Určitě to nebylo nic, co by jim přineslo bohatství, slávu nebo úspěch. Naopak. Byli vystaveni vyhnanství, pronásledování, mukám, vězení a v některých případech pro víru v Krista i umírali. Je možné to všechno trpět kvůli vymyšlenému příběhu?

Uvedené verše hovoří o Ježíšově zjevení po vzkříšení: Mt 28,9; L 24,33-49; J 20,10-23; J 21,1-14; Sk 1,4-9. Co se přihodilo během těchto setkání? Jakou naději dal Ježíš učedníkům? Proč by pro tyto lidi nemělo žádný význam, kdyby si tento příběh vymysleli?

Ježíš se svým následovníkům zjevil mnohokrát. Zřejmě proto, aby je posilnil ve víře v něj a v dílo, které vykonal. A skutečně to zapůsobilo. Ze zraněných, rozptýlených a ustrašených lidí (Mt 26,56; Mk 14,50; L 24,17; J 20,19) se stala duchovně silná skupina mužů a žen, kteří odvážně hovořili o životě, smrti a vzkříšení Ježíše Krista, Mesiáše Izraele a celého světa. Nepochybně věřili, že Ježíš byl vzkříšen, protože zbytek svého života zasvětili hlásání této pravdy. (Viz též 1 K 15,3-6.)

Vzkříšeného Ježíše nevidělo mnoho lidí. A přece jsme vyzváni, abychom tomu věřili. Jak bys odpověděl na otázku: Proč věříš ve vzkříšení Ježíše Krista?

SVĚDKOVÉ Z HROBŮ

„...hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena; vyšli z hrobů a po jeho vzkříšení vstoupili do svatého města a mnohým se zjeví.“ (Mt 27,52.53)

Matouš zaznamenává tři události, které se staly bezprostředně po Ježíšově smrti: (1) chrámová opona se roztrhla (Mt 27,51); (2) zem se třásla a skály pukaly (v. 51); (3) hroby se otvíraly (v. 52). Avšak „těla zesnulých svatých byla vzkříšena“ až poté, co byl Ježíš sám časně ráno první den týdne vzkříšený. (v. 52.53)

Proč tito svatí vstali až po Ježíšově vzkříšení, a ne před ním?

Ježíšovo vzkříšení bylo zárukou vzkříšení jejich (i našeho). Tímto činem dal Bůh světu další důvod k tomu, aby uvěřili v jeho moc.

Co dělali tito vzkříšení svatí poté, co vstali z hrobů? Mt 27,53

Kromě několika veršů u Matouše se Písmo o těchto svatých nikde jinde nezmiňuje. Kdo byli tito lidé? Co se s nimi dál dělo? Jaký vliv měli zanechat na těch, kteří je viděli? (Vzpomeň, co Ježíš pověděl u L 16,30.31) Ellen Whiteová píše, že to byli mučedníci, kteří svůj život obětovali pro Pána a nyní vstali k věčnému životu (na rozdíl od těch, které Ježíš vzkřísil z mrtvých předtím a kteří ještě podléhali smrti). Když vstupoval do nebe, vzal je s sebou. „Vstoupili s ním do nebe jako důkaz jeho vítězství nad smrtí a hrobem. Nejsou již satanovými zajatci, vykoupil jsem je, řekl Kristus. Vyvedl jsem je z hrobu jako prvotinu své moci, aby byli tam, kde jsem já, a aby už nikdy nepoznali smrt ani zármutek.“ (TV 502; DA 786)

„Už nikdy nepoznají smrt ani zármutek.“ Co podle tebe znamená život bez smrti a zármutku? (Viz Zj 21,1-5.)

PAVEL A JEŽÍŠOVO VZKŘÍŠENÍ

I když o Ježíšově životě hovoří apoštol Pavel velmi málo, k jeho smrti a vzkříšení se ve svých listech vrací velmi často. Tyto události jsou pro něj základem celé křesťanské naděje.

Přečti si 1 K 15,3-8 a potom odpověz na otázky:

1. Co považuje Pavel za nejdůležitější?
2. Pavel říká, že Kristova smrt a vzkříšení byly podle Písma (viz Sk 17,2.3). Proč je tak důležité si to uvědomit? Kdo, kromě Pavla, dával tyto zvláštní události do souvislosti s Písmem? (Viz L 24,25-27.)
3. Jakému tématu se věnuje Pavel ve verších 5-7? Proč je tak zdůrazňuje?

V 1 K 15 Pavel prohlašuje, že naše naděje na vzkříšení z mrtvých spočívá na Ježíšově zmrtvýchvstání. Jsme lidé a nesmrtelnost pro nás není přirozená. (1 Tm 6,15.16) Smrt je mimovolný spánek (J 11,11; 1 Te 4,13), ne přechod do jiné formy existence. Bůh je Bohem života; smrt je nepřítel (1 K 15,26), kterého nemáme šanci porazit sami. Pokud by však smrt nebyla přemožena, potom všechno, pro co jsme tu žili, skončí v hrobě. Pavel říká, že bez vzkříšení je naše víra „marná“ (1 K 15,17), což je překlad řeckého slova s významem „zbytečný“, „nepoužitelný“, „bez smyslu“.

Avšak Kristus vstal z mrtvých a porazil smrt. Vírou se můžeme stát účastníky tohoto vítězství. Ježíš zaplatil dluh za náš hřích – a tímto dluhem je smrt. Když byl dluh zaplacen, nemusíme už nést trest. Když On vstal z mrtvých, vstaneme i my a dostaneme věčný život, který jsme pro hřích ztratili, ale v Ježíši znovu získali. To, čemu nyní čelíme, je dočasný spánek. Konečný a věčný trest za hřích už byl za nás na kříži vytrpěn. Vykoupení, ať už živí nebo spící v hrobech, čekají na konečné završení díla, které Kristus pro ně vykonal – vzkříšení k věčnému životu.

VZKŘÍŠENÍ – NYNÍ A PAK

Zdá se, že v J 5,24.25 Ježíš hovoří o dvou druzích vzkříšení. O jaké druhy jde a jak spolu souvisí?

Bible mluví o „vzkříšení“, které věřící mohou prožít dokonce před smrtí. Ten, kdo věří v Ježíše, už nyní přešel ze smrti do života. Co jiného je přechod ze smrti do života, než vzkříšení? Jinými slovy, ti, co v něho věří, projdou radikální změnou. Nejen tehdy, když vstanou z hrobů, ale už nyní prožijí proměnu – znovuzrození, což znamená, že se Kristus stane středobodem jejich života. Je to tak zásadní a život měnící zkušenost, že sám Ježíš ji spojuje s něčím tak radikálním, jako je vzkříšení mrtvých k životu na konci času.

Co říká Pavel v Ř 6,4-6? Jak to souvisí s Ježíšovými slovy v J 5,24.25? Proč Pavel používá obraz Ježíšova vzkříšení?

Pro Pavla nebyly smrt a vzkříšení Ježíše Krista jen historickými událostmi, jako například smrt skotské královny. Jsou to živé symboly toho, co my sami, jako Ježíšovi následovníci, musíme nyní prožít v našem životě.

Pavel říká, že v jistém smyslu musíme duchovně projít tím, čím prošel Kristus – smrtí. Ne však smrtí doslovnou. Musíme zemřít sobě, svému hříchu a tělesným žádostem. A nejen to. Ta stejná moc, která vzkřísila Ježíše z hrobu, může vzkřísit i nás k novému životu, v kterém už nebude více vládnout hřích a žádost těla. To je neodmyslitelná součást křesťanské zkušenosti.

Prožil jsi už to, o čem hovořili Ježíš a Pavel? Jestliže ano, čemu se tvoje zkušenost podobala? Je to, o čem hovořil Pavel, jednorázová zkušenost, nebo je to něco, co musí pokračovat stále?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„V těchto dnech, které Kristus strávil se svými učedníky, získali učedníci novou zkušenost. Když slyšeli, jak jejich milovaný Mistr vysvětluje Písmo ve světle všeho toho, co se událo, jejich víra v něho se dokonale upevnila. Dospěli k bodu, kdy mohli říci: ‚Vím, komu jsem uvěřil.‘ (2 Tm 1,12) Začali si uvědomovat povahu a rozsah svého díla, začali chápat, že mají světu zvěstovat pravdy, jež jim byly svěřeny. Události z Kristova života, jeho smrt a zmrtvýchvstání, proroctví mluvící o těchto událostech, tajemství vykupitelského plánu, Ježíšovu moc odpouštět hříchy, všechny tyto věci, jichž byli svědky, měli oznámit světu. Měli hlásat evangelium pokoje a spásy skrze pokání a moc Spasitelovu.“ (SA 20, AA 27)

„Zázrakem vzkříšení Lazara chtěl Kristus poukázat na vzkříšení všech spravedlivých, kteří zemřeli. Svým slovem a svými skutky se představil jako původce vzkříšení. Ježíš, který měl zanedlouho sám zemřít na kříži, tam stál s klíči smrti jako vítěz nad hrobem a prohlašoval, že má právo i moc dát věčný život.“ (TV 338; DA 530)

Diskuzní otázky

- 1. Proč se Ježíš nedal hned poznat Kleofáši a jeho přáteli, když smutní kráčeli domů do Emauz? Proč jim nejprve dal podrobnou lekci z Písma o své smrti, pohřbu a vzkříšení? L 24,13-32**
- 2. Uvažuj o tom, jak zcela odlišný byl život apoštolů, kteří sloužili zmrtvýchvstalému Spasiteli, od života těch, co ctí jen památku nějakého mučedníka. Jak ty osobně sloužíš našemu Pánu? Uctíváš ho jako vzkříšeného Spasitele, nebo jako bys uctíval mrtvého hrdinu zašlé slávy?**
- 3. Jak rozumíš tomu, že ti, co věří v Ježíše, mají už nyní věčný život? Co to znamená pro tebe? Jak bys to vysvětlil například na pohřbu člověka, který věřil v Krista?**

PODSTATA KŘÍŽE

**Text na tento týden: Gn 18,22-33; Ř 3,9-20; 5,12.15.18;
2 K 5,14**

Základní verš

„Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.“ (1 K 1,18)

Ježíš, jako nositel hříchu, kněz a zástupce člověka před Bohem, se narodil jako člověk – přijal podobu života v lidském těle a krvi. Tato krev, jako životodárný pramen, byla vy-lita pro záchranu tohoto světa. Kristus dosáhl úplného smíření tím, že svůj život dal jako výkupné za nás. Narodil se bez stopy hříchu, i když přišel na tento svět jako člen lidské rodiny. Neměl jen vnější podobu lidského těla, ale přijal i lidskou přirozenost, aby měl účast na životě lidstva.

„Podle zákona, který Kristus dal, ztracené dědictví mohlo být vykoupeno nejbližšími příbuznými. Ježíš Kristus odložil své královské roucho a svoji královskou korunu a božskou přirozenost zahalil lidskou přirozeností, aby se stal zástupcem a ručitelem lidstva. Jen svojí smrtí v lidském těle mohl zničit toho, který měl moc nad smrtí. Toho nemohl dosáhnout jako Bůh; zemřít mohl jen jako člověk. Smrtí přemohl smrt. Kristova smrt přivedla k smrti toho, který měl moc smrti, a otevřela brány hrobu všem, kteří ho přijali za svého osobního Spasitele.“ (7BC 925.926)

Týden ve zkratce

Co se stalo na kříži?

Proč musel Kristus zemřít?

Jakým způsobem znázorňoval náhradní oběť příběh o Abrahamovi, který se přimlouval za Sodomu, odsouzenou k zániku?

„KVŮLI“ SPRAVEDLIVÝM

I když je kříž centrem křesťanské víry, v církvi se vždy vedly vášnivé diskuze o takových zásadních otázkách, jako jsou například: Co se vlastně stalo na Golgotě? Proč Ježíš zemřel? Musel zemřít? Co Krista zabilo? Co bylo jeho smrtí dokonáno? Kdo měl z jeho smrti užitek? I když Pavel řekl, že je rozhodnut neznat „nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1 K 2,2), Kristovi následovníci nebyli v dalších stoletích vždy zajedno v tom, co tato slova znamenají.

Přečti si Gn 18,22-23. Co tě na rozhovoru mezi Abrahamem a Bohem zaujalo? Jaký princip nám pomáhá pochopit důležitou pravdu o kříži?

Je důležité pochopit, že Abraham od Boha nežádal, aby byli spravedliví ušetřeni namísto bezbožných. Neřekl: „Pane, zachraň spravedlivé a znič bezbožné.“ Prosil, aby Hospodin nezahubil město pro padesát spravedlivých, kteří v něm jsou. (Gn 18,24) A Bůh mu odpověděl, že odpustí „kvůli nim celému místu“ (v. 26). Během rozhovoru se několikrát opakuje stejná myšlenka: „Kvůli“ byt' jen malému počtu spravedlivých Bůh nezahubí celé město, včetně bezbožných a všeho, co bylo v něm.

Tady se poprvé v Bibli setkáváme s jasným výkladem klíčové pravdy o kříži: Kvůli spravedlivému je odpuštěno i bezbožnému. Spravedlností jiného člověka budou bezbožní ušetřeni trestu, který si zasloužili. Budou zachráněni díky někomu jinému.

Všimni si, že v rozhovoru s Abrahamem Bůh bez váhání souhlasil s nižšími požadavky jejich dohody. Jak se v tom projevuje Boží touha nás zachránit?

STAV ČLOVĚKA

V oddíle na neděli jsme začali hovořit o důležitém tématu: Bezbožný je zachráněn kvůli spravedlivému. V příběhu o Sodomě se však potřebný počet spravedlivých nenašel. Nebylo tam ani deset lidí, jejichž spravedlnost by stačila na záchranu hříšníků před záhubou.

Obyvatelé tohoto světa se v jistém smyslu podobají obyvatelům Sodomy a Gomory. Možná si myslíme, že naše hříchy nejsou tak odporné a křiklavé, jako byly hříchy v Sodomě (Gn 19,5). Když si však uvědomíme strašné zločiny, v důsledku kterých dnes trpí celý svět, jsme možná ještě horší. Celý svět tak stojí před stejným rozsudkem, jako stála Sodoma a Gomora.

Bible o tom hovoří zcela jasně: Ať už člověk žil v Sodomě nebo kdekoliv jinde, každá lidská bytost je hříšná, každý člověk přestoupil Boží zákon. Nikdo, i kdyby žil kdekoliv, není tak spravedlivý, aby sám sebe zachránil před soudem – natož pak někoho jiného.

Co je příčinou naší hříšnosti? Ř 5,12.15.18

Jak se tato hříšnost na nás projevuje? Ř 3,9-20

Jsme hříšní nejen pro to, co sami děláme, ale i kvůli tomu, co učinil Adam. Když Adam zhřešil, jeho přirozenost se změnila, stala se hříšnou, porušenou, a my jsme ji po něm zdědili. Jako jeho děti neseme důsledky jeho pádu. A to je důvod, proč se i my dopouštíme hříchu. Kvůli tomuto spojení s Adamem všichni čelíme odsouzení, které s sebou hřích přináší.

Zbav se společenského, kulturního a také náboženského „pozlátka“ a podívej se na sebe. Směřují tvé přirozené sklony a pohnutky k dobru, anebo ke zlu, k Bohu, nebo k sobě samému? Jak tvoje odpověď odpovídá biblickému učení o lidské přirozenosti?

JEŽÍŠOVA SPRAVEDLNOST

Co hovoří uvedené verše o Ježíšově charakteru?

1. J 8,46 _____

2. Ř 5,18 _____

3. 2 K 5,21 _____

4. 1 Pt 2,22 _____

5. 1 J 3,5 _____

Včera jsme přemýšleli nad univerzálním problémem lidstva – nad hříchem. V protikladu ke všem ostatním lidem je tu však Ježíš, o kterém Bible říká, že nezhřešil. Ježíš byl jediný člověk, který nebyl nijak nakažený hříchem. Dokonale zachoval Boží zákon, vždy poslouchal vůli svého Otce, nikdy nepadl. Tím se liší od všech lidí.

Vraťme se nyní k tomu, o čem jsme mluvili v oddíle na neděli – že bezbožný je zachráněný kvůli spravedlivému. V Sodomě a Gomoře se však nenašel nikdo spravedlivý, a ani na tomto světě bychom nikoho takového nenašli. Ježíš však byl výjimkou. Bůh přijme jediné Kristovu spravedlivost jako dostačující na to, aby zachránila tento svět. Je to, jako by místo deseti spravedlivých, kteří mohli ušetřit Sodomu a Gomoru, Bůh souhlasil s tím, že jeden spravedlivý muž zachrání celý bezbožný svět – a tím mužem byl Ježíš. (Viz J 3,17.)

V Ř 5,17-19 se hovoří o tom, že všechno, co Adam hříchem pokazil, Kristus přišel napravit. Adam přinesl hřích, smrt, odsouzení a neposlušnost. Ježíš Kristus přinesl spravedlnost, život, ospravedlnění a poslušnost. To znamená, že právě tak, jako jsme se kvůli Adamovi všichni stali hříšníky, díky Ježíši se všichni staneme spravedlivými. Není jednoduché pochopit, jak jeho dokonalá a úplná spravedlnost dokázala přikrýt hříchy celého světa. Je to možné jen díky tomu, že jeho spravedlnost je „Boží spravedlnost“ (Ř 3,21). Ježíš je Bůh a jen Bůh sám může dát spravedlnost, která má moc zachránit padlý svět.

I když před ostatními lidmi dokážeme zatajit vlastní ubohost, před Bohem se nic neukryje. Může Boží spravedlnost, která přikrývá hříchy celého světa, zahrnout i tebe bez ohledu na to, jak jsou tvé myšlenky nebo činy zlé?

BOŽÍ SPRAVEDLNOST

Mluvili jsme o tom, že Bůh odpustí hříšníkům pro spravedlnost jiného člověka a že jen Ježíšova spravedlnost může přikrýt hříchy tohoto světa. Jestliže je tomu tak, proč potom musel Ježíš zemřít? Nebyl snad jeho spravedlivý život dostačující? Proč muselo dojít k tak hroznému smrti na Golgotě?

Část odpovědi nacházíme v příběhu o Sodomě a Gomoře, který nám poskytuje zajímavý pohled na spasení, byť jen z jednoho hlediska.

Předpokládejme, že v Sodomě a Gomoře by se našlo deset spravedlivých, a tato města by zničena nebyla. Pokládali bychom to za velký projev Božího milosrdenství. Bůh by z milosti ušetřil tyto lidi trestu, který by si právem zasloužili.

Podobně i samotná Kristova spravedlnost byla dostačující, aby ušetřila celý svět trestu za hřích. Taktéž to můžeme pokládat jen za čin milosrdenství.

Milost je však jen částí obrazu Božího plánu vykoupení. Je tu i další prvek, který nemůžeme přehlédnout. Týká se Božího charakteru a jeho vztahu k hříchu.

Vyhledej si verše Ex 34,7; Jb 8,3; Ž 89,15; Jr 23,5 a Sk 7,52. Co zdůrazňují o Bohu? Jak je můžeme uvést v soulad s představou milosrdného Boha?

Všechny tyto verše se dotýkají klíčové otázky plánu spasení – Boží spravedlnosti. Bible říká, že Bůh je spravedlivý. Z toho vyplývá důležitý závěr: Předpokládejme znovu, že v Sodomě a Gomoře by se našlo deset spravedlivých lidí a města by byla zachráněna. Bylo by to milosrdné, ale jistě ne spravedlivé. Mnozí obyvatelé těchto měst však byli hrubí, zkažení a násilníci. Měli z toho vyváznout bez jakéhokoli trestu za své jednání? Kristova spravedlivost je dostačující, aby přikryla hříchy člověka bez ohledu na to, jak je zkažený, násilnický nebo hrubý. Jestliže byli všichni osvobozeni a nedostali žádný trest, je to milost. Ale je to spravedlnost?

Vžij se do situace, kdy bys měl vykonat rozsudek. I když chceš být milosrdný, čestnost a zodpovědnost vyžadují, abys byl spravedlivý. Jak toto dilema odráží problém, před kterým stál Bůh: Jak být k padlým hříšníkům milostivý a současně spravedlivý?

JEDEN ZEMŘEL ZA VŠECHNY

Nyní se dostáváme k podstatě kříže, k jeho tajemství, vznešenosti i potupě, spravedlnosti a slávě.

Bůh chtěl odpustit hříšnému lidstvu. Chtěl to však učinit spravedlivým způsobem – a to znamená nepřehlížet hřích a nenechat ho nepotrestaný. Jak to však udělat? Existovalo jediné řešení: Vylít na sebe – v osobě Ježíše Krista – svůj spravedlivý hněv proti hříchu. Protože hřích musel být potrestaný, potrestal ho Bůh na sobě prostřednictvím Ježíše na kříži. O tom je vlastně kříž: Bůh vzal na sebe trest za naše hříchy.

Spravedlivý Bůh nenechá hřích nepotrestaný. Radovat se však můžeme z toho, že Bůh potrestal všechny hříchy na Ježíši, který zemřel místo nás. Každý člověk si zasloužil to, co vytrpěl Ježíš na kříži. Nyní však, díky kříži, by už nikdo nemusel takový trest nést.

„Jeden zemřel za všechny, a ... tedy všichni zemřeli.“ (2 K 5,14) Pavel tady říká, že Kristus zemřel jako náš zástupce – zemřel smrtí, kterou jsme si zasloužili my. V tom smyslu mohl Pavel povědět, že jsme všichni zemřeli. Pavel má na mysli, že Kristova smrt je na místě smrti naší, kterou jsme si zasloužili my za naše hříchy. Ale nemusíme zemřít, protože Ježíš, jako náš zástupce, zemřel za nás.

Kříž ukazuje, jak se Ježíš rozhodl: vzít na sebe trest za vlastní rozsudek nad hříchem, a tím nás všechny ušetřit smrti. Přesto budou mnozí za své hříchy potrestáni, což bude mít za následek jejich věčnou smrt.

„Kříž byl současně trestem i amnestií, spravedlností i milosrdenstvím, činem přísnosti i milosti.“ (John R. W. Stott)

Přečti si Iz 53,5; Ř 5,8; Ga 3,13; Ef 5,2; 1 Te 5,10. Vidíš v těchto verších zástupný charakter toho, co Kristus pro nás udělal?

Je velmi důležité pochopit, o co na kříži jde. Bůh vzal na sebe trest za hřích, který jsme si zasloužili my. Ať už v souvislosti s křížem použijeme jakýkoliv obraz, symbol nebo metaforu, nikdy nesmíme vynechat tuto základní pravdu – zástupnost Ježíšovy oběti. Jakákoliv teologie, která zlehčuje nebo opomíjí zástupný charakter Golgoty, zlehčuje a opomíjí podstatu spasení.

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Naše hříchy byly vloženy na Krista, potrestány na Kristu a odstraněny Kristem, aby jeho spravedlnost mohla být připočítána nám, kteří nechodíme podle těla, ale podle Duha. Přestože byl hřích připsán ne na náš, ale na jeho účet, zůstal dokonale bezhříšný.“ (ST, 30.5.1895)

„I když hřích bytostně nenáviděl, přece vzal na sebe hříchy celého světa. I když byl bez viny, nesl trest za vinu. Nevinný, a přece obětoval sebe na místo viníka. Vina každého hříchu tížila svoji vahou božskou duši Vykupitele světa. Zlé myšlenky, zlá slova a zlé skutky každého z Adamových synů a dcer na něj přivolávaly odplatu, protože se stal náhradou za člověka. I když vina za hřích nepatřila jemu, jeho duch byl ztrápený a raněný proviněním lidí. Ten, který nepoznal hřích, se stal hříchem kvůli nám, abychom se my mohli v něm stát spravedlivostí Boží.“ (1SM 322)

Diskuzní otázky

- 1. Uvažuj o tématu zástupné oběti. Která myšlenka na tebe působí rušivě? Je to fér, že někdo jiný by měl nést trest za tvé provinění? Proč je zástupná oběť jediným řešením, jak může Bůh odpustit lidem jejich hříchy a současně zůstat spravedlivý?**
- 2. Proč je Božství Ježíše Krista pro správné chápání podstaty kříže tak důležité? Kdyby byl Ježíš jen člověk, proč by smrt jediného člověka – i kdyby byl bezhříšný – nebyla dostačujícím smířením za hříchy světa?**
- 3. Vzpomeň na Starozákonní obětní systém. Jak je myšlenka zástupnosti představená v těchto obětech?**

KŘÍŽ A OSPRAVEDLNĚNÍ

Text na tento týden: Ř 3,20.28; 4,13; 5,14-18; 6,23; 8,33.34; 9,31.32; 2 K 9,15; Ga 2,16; 3,8-11; Ef 2,7-9

Základní verš

„Jsme totiž přesvědčení, že se člověk stává spravedlivým vírou bez skutků zákona.“ (Ř 3,28)

Pavel napsal, že Ježíš byl „vydán pro naše přestoupení a vzkříšen pro naše ospravedlnění“. (Ř 4,25)

Téma ospravedlnění patří mezi křesťany k těm nejdiskutovanějším. Od dob apoštola Pavla, který zápasil s tímto problémem v rané církvi, přes Martina Luthera, který se dostal do konfliktu s papežstvím právě kvůli otázce ospravedlnění, až po současnou situaci mezi adventisty (nehovoříc o jiných křesťanech), je otázka ospravedlnění stále živá a aktuální.

Je to důležité téma, ke kterému musíme jako věřící lidé přistupovat v pokoře – a to nejen vůči Bohu, ale i vůči sobě navzájem. Je to pravda, kterou musíme studovat na kolenou. Naše srdce a mysl mají být otevřené působení Ducha svatého, který jediný nás může vyučovat z Božího slova.

Tento týden budeme studovat toto bohaté téma, které s křížem tak úzce souvisí.

Týden ve zkratce

Proč můžeme přijímat spasení jen jako Boží dar?

Co to znamená „ospravedlnit“?

Proč nebyly Abrahamovy činy dostatečné na to, aby ho ospravedlnily?

Proč nás nemůže spasit zákon?

Co to znamená, že je nám připočítána Kristova spravedlivost?

DAR

V předešlém úkole jsme hovořili o tom, že Bůh sám nesl trest za hřích. To znamená, že pokud chtěl zůstat věrný sám sobě a také vznešeným principům, které sám ustanovil, musel hřích potrestat. Taková je Boží spravedlnost. Protože Bůh je též milostivý, v osobě svého Syna vzal trest na sebe, čímž naplnil požadavky spravedlnosti a současně prokázal milosrdenství a odpuštění těm, kteří si to nezasloužili. (Ř 3,26) Toto úžasné opatření tvoří podstatu kříže, základ, který umožňuje to, že jsou nám odpuštěny naše hříchy, že jsme od nich očištěni a že nakonec dostaneme nové tělo.

Proč musí být spasení zadarmo? Boží Syn vzal na sebe lidské tělo, žil v tomto těle životem dokonalé poslušnosti vůči Otci, a potom šel na kříž, kde byl vystaven Božímu hněvu za všechny hříchy světa, kde byl odsouzen místo nás a kde zemřel jako zástupce za celý svět. To všechno že by nestačilo? Chybělo snad ještě něco, co bychom my – jako hříšníci – měli přidat, aby bylo završeno to, co Ježíšův život, smrt a vzkříšení nedokončily? Uvědomme si to! Myšlenka, že spasení bychom si mohli nějakým způsobem zasloužit, bezděčně zlehčuje v našem vědomí to, co pro nás Bůh vykonal. Co může hříšník přidat k tomu, co bylo pro něj vykonáno na kříži?

Co říkají uvedené verše o spasení? Ř 5,14-18; 6,23; 2 K 9,15; Ef 2,7-9

„Každý člověk může říct: ‚Svojí neskonale poslušností naplnil (Ježíš) požadavky zákona. Moje jediná naděje spočívá v tom, že ho budu považovat za svého zástupce a ručitele, který byl kvůli mně dokonale poslušný zákonu. Víra v jeho zásluhy mne osvobozuje od odsouzení zákona. Ježíš mne přiodívá svojí spravedlností, která splňuje všechny požadavky zákona. Jsem dokonalý v tom, který přináší věčnou spravedlnost. Představuje mne Bohu v bezchybném oděvu, z něhož ani jedna nit nebyla utkána člověkem. Všechno pochází od Krista a všechna sláva, čest a majestát patří Božímu Beránkovi, který sňal hříchy světa.“ (1SM 396)

Vlastními slovy vyjádři to, co napsala E. Whiteová v uvedeném citátu.

OSPRAVEDLNĚNÝ

„Tím, co zakusíš, získáš můj spravedlivý služebník spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme.“ (Iz 53,11)

Jak získá spravedlivý služebník spravedlnost mnohým? Jak souvisí odpověď na tuto otázku s tím, co jsme dosud studovali?

Dvě slova překládaná jako „ospravedlnit, získat spravedlnost“ jsou „cdáká“ (hebrejské) a „dikaiún“ (řecké). V podstatě mají stejný význam. Jsou to právníké výrazy. Souvisejí s vynesením rozsudku. Jestliže soudce rozhodne ve prospěch obžalovaného, obžalovaný je „ospravedlněný“, „získává spravedlnost“; jestliže soudce rozhodne proti němu, je obžalovaný odsouzen. „Ospravedlnění“ je tedy vyhlášení právoplatného rozsudku. Člověk je „ospravedlněn“ tehdy, když soudce vyhlásí, že je zbaven viny.

V uvedených verších si všimni kontrastu mezi ospravedlněním a odsouzením. Jak nám to pomáhá pochopit podstatu ospravedlnění? Dt 25,1; Př 17,15; Mt 12,37; Ř 5,16; 8,33.34 (Viz také J 3,17.) Co nás učí rozdíl mezi odsouzením a spasením o významu ospravedlnění?

Ve všech uvedených případech jsou jen dvě možnosti. Neexistuje nějaká střední cesta, nějaký kompromis. Lidé jsou buď vyhlášeni za spravedlivé – to znamená, že jsou zbaveni viny – anebo jsou odsouzeni. Koncept ospravedlnění (jakož i odsouzení) nepřipouští žádné mezistupně. Nemůžeš být zčásti spravedlivý nebo zčásti odsouzený. Rozhodnutí se mohou měnit, postavení člověka se také může měnit, ale nakonec je člověk buď ospravedlněný, nebo odsouzený.

Co znamenají slova: „Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti.“ (Ř 8,1) Jak bys je vysvětlil nekřesťanům?

PŘIPOČÍTANÁ SPRAVEDLNOST

Při uvažování o kříži jsme pochopili, že Bůh sám, v osobě Ježíše Krista, nesl odplatu za naše hříchy. Ježíš zaplatil dluh; my jej už platit nemusíme. Je nám odpuštěn, protože ho Ježíš vzal na sebe.

V otázce našeho spasení však jde o něco víc. Radostnou zprávou je, že před Bohem se můžeme postavit ospravedlnění, a to ne na základě našich dobrých skutků (protože ať už jsou jakkoli dobré, nikdy nebudou dostatečné), ale díky Ježíšově spravedlnosti. Jen Ježíš žil zcela bezhříšným životem a jeho dokonalý život je připsán nám, jako kdyby to byl život náš. Kristus vzal na sebe nejen naše hříchy, náš špinavý oděv, ale dal nám možnost obléci roucho jeho dokonalé spravedlnosti (Mt 22,1-14).

Na modlitbě si přečti Ř 4,1-8 a potom opověz na následující otázky:

1. Co Pavel zdůvodňuje v prvních pěti verších? Proč nemůže být člověk ospravedlněn ze skutků i z milosti?
2. Jak byl ospravedlněn Abraham? Co to znamená, že mu to bylo „počítáno za spravedlnost“?
3. Ve verších 6-8 Pavel cituje Davidův žalm. Jaká blahoslavenství platí pro ty, kterým Bůh „připočítává spravedlnost bez skutků“? Jakým způsobem jsou hříchy odpuštěny a přikryty?

Jestliže skutky člověka tak svatého, spravedlivého a věrného, jakým byl Abraham, nestačí na spasení, co potom ty naše? Pavel připomíná: Dokonce i Abraham, kterého Židé považují za velkého Božího muže, potřeboval – pokud měl být před Bohem ospravedlněn – aby mu byla spravedlnost „připočítána“, připsána.

V celé Bibli je Abraham vyzdvihován jako věrný Boží muž (viz například Gn 18,19; 26,5). A přece jeho skutky nestačily na to, aby obstál před Bohem. Jakou naději nám to dává, když možná někdy pochybujeme o tom, zda nás Bůh přijímá? Co je jedinou podmínkou přijetí?

KRISTUS – NAŠE SPRAVEDLNOST

Abraham, jakkoliv zbožný a věrný, nebyl přece jen natolik dobrý, aby byl před Bohem ospravedlněn. Byl spasen na základě něčeho jiného než svých vlastních skutků a vlastní spravedlnosti. A tady opět „přichází na scénu“ Ježíš. Nejen že zaplatil dluh za naše hříchy, namísto záznamu našich vin Bůh nabízí všem, kteří se toho budou dožadovat, Jeho (Ježíšovu) dokonalou spravedlnost. To je úžasné opatření v plánu spasení: Naše hříchy jsou nám nejen odpuštěny, ale Ježíšova spravedlnost je nám připočítána, jako kdyby byla naše vlastní!

Čí spravedlnost umožňuje odpuštění hříchů a čí spravedlností jsme ospravedlněni? Ř 3,25.26

V Ř 3,21-26 Pavel jasně říká, že Kristova spravedlnost je spravedlností samého Boha a umožňuje hříšníkům být před Bohem ospravedlněni. Snaha zachovávat zákon nás spasit nemůže, protože poslušnost s cílem dosáhnout spravedlnosti není nikdy spravedlnost samého Boha.

Přečti si Ř 10,1-3 a Ga 2,21. Do jaké míry vyjadřují oba texty stejnou myšlenku? Proč nemůžeme skrze poslušnost zákona nikdy dosáhnout spravedlnosti?

„Zákon požaduje spravedlnost, a tu hříšník zákonu dluží. Není však schopen se jí sám prokázat. Spravedlnost může dosáhnout jen prostřednictvím víry. Vírou může přinést Bohu Ježíšovy zásluhy a Bůh zaznamená poslušnost svého Syna do záznamu hříšníka. Namísto lidských selhání akceptuje Bůh Kristovu spravedlnost. Bůh přijímá, odpouští a ospravedlňuje kajícího a důvěřujícího člověka, zachází s ním, jako by byl spravedlivý, a miluje jej, jako miluje svého Syna. Takto je víra považována za spravedlnost.“ (1SM 367)

Zamysli se nad svými snahami, i když jistě upřímnými, dosáhnout poslušnosti a spravedlnosti. Uvědomuješ si, jak marné je naše úsilí získat spasení poslušností zákona? Poznal jsi z vlastní zkušenosti důležitou pravdu o tom, že základem spasení nemohou být tvé, ale jen Kristovy zásluhy?

OSPRAVEDLNĚNÍ VÍROU

My všichni jsme hříšní. Nejsme schopni dosáhnout spravedlnosti potřebné k tomu, abychom byli ospravedlněni. Ježíš však tuto spravedlnost má a prostřednictvím úžasného daru evangelia ji nabízí všem, kteří si ji vírou přivlastní.

Přečti si Ř 3,20.28; 4,13; 9,31.32; Ga 2,16; 3,8-11. Všimni si, jak Pavel dává do protikladu zákon a víru. Na co v těchto verších upozorňuje? Proč nás zákon nikdy nemůže spasit? Proč můžeme být spaseni jediné vírou?

Tyto verše se často špatně chápou. Někteří z nich vyvozují, že křesťané už nejsou povinni dodržovat zákon (více v následujícím úkole). Pavel si to však nemyslí. Neřeší tady otázku naší poslušnosti, ale hovoří o spasení. Je to něco, čeho není možné prostřednictvím zákona v hříšných lidských bytostech nikdy dosáhnout. A to je skutečnost. Protože lidé přestoupili zákon, čeká je smrt. Ale Ježíš přišel, dokonale naplnil zákon a nabízí nám záznam svého spravedlivého života namísto našeho, aby nás této smrti ušetřil. Zákon nedokáže vyřešit problém padlého lidstva. Řešením je jediné Kristus.

Vrať se k veršům uvedeným v předešlé otázce. Dokazují nám, že spasení z víry je učením Starého i Nového zákona?

Všechny lidské bytosti od Adama (kromě Ježíše) jsou odsouzeny zákonem, protože všichni tento zákon přestoupili. Spasení proto muselo být z víry, neboť nikdo, a to ani ve starozákonní době, nemohl získat spasení poslušností zákona. Právě zákon je to, co odsuzuje hříšníky. Hledat spasení v zákoně, je jako snažit se uhasit oheň benzinem.

Když se však ve své touze po spasení soustředíme na Ježíše a na to, co pro nás vykonal, Bůh odkloní naši pozornost od podstaty problému – od nás samých – a napřímí ji na Ježíše, který jediná je řešením. Tím, že si uvědomíme svoji bezmocnost učinit něco pro svoji záchranu, jsme nuceni spolehnout se na to, co je mimo nás, na to, co je lepší, svatější a mocnější, než jsme my – a tím je „Hospodin – naše spravedlnost“. (Jr 23,6)

DOPORUČENÉ STUDIUM

„A co víc, Kristus se stal hříchem kvůli nám, abychom se v něm stali Boží spravedlností. Jinými slovy, naše hříchy byly připsány bezhříšnému Kristu, abychom my, hříšníci, sjednocení s ním, mohli dostat dar – být spravedliví před Bohem. Stoupenci křesťanství po staletí uvažovali o této výměně mezi bezhříšným Kristem a hříšníky a žasli nad tím. Prvním příkladem je pravděpodobně Epištola Diognetovi z 2. století, kde v 9. kapitole čteme: ‚Jaká úžasná záměna! Nevyzpytatelný úkon! Požehnání, které převyšuje všechna očekávání! Hříšnost mnohých měla být ukryta v tom jediném Spravedlivém a jeho spravedlnost měla ospravedlnit mnohé hříšníky.‘ Dále máme zachován Lutherův list mnichovi, který byl nešťastný kvůli svým hříchům: ‚Uč se poznávat Krista, toho ukřižovaného. Uč se jej chválit slovy: Pane Ježíši, ty jsi moje spravedlnost; já jsem tvůj hřích. Ty jsi vzal na sebe to, co patřilo mně, abys mi dal to, co patřilo tobě. Stal jsi se tím, čím jsi nebyl, abych se já mohl stát tím, čím jsem nebyl.‘“ (John R. W. Stott)

Diskuzní otázky

- 1. O čem hovoří uvedený citát? Jak nám pomáhá pochopit ospravedlnění z víry? Jak si představuješ onu „úžasnou záměnu“? Co je to a proč je to tak „úžasné“?**
- 2. Představ si, že jsi ve škole, kde existují jen dvě známky. Jediný způsob, jak udělat zkoušku, je získat v každém testu plný počet bodů. Pokud bys měl jen jednu odpověď špatnou, ve zkoušce bys neuspěl, podobně jako ten, který by odpověděl nesprávně na všechny otázky testu. Bylo by jedno, zda bys měl všechny odpovědi nesprávně, nebo jen jednu – zkoušku bys neudělal. Jak nám tento přírůbek pomáhá pochopit, proč jako hříšníci potřebujeme, aby nám byla Ježíšova spravedlnost (jako jediný měl „všechny odpovědi správně“) připočítána, abychom byli před Bohem považováni za spravedlivé?**

KŘÍŽ A POSVĚCENÍ

Text na tento týden: Ř 6,1-16; 1 K 6,11; Ga 5,16-25; Ko 3,1-4

Základní verš

„Neboť toto je vůle Boží, vaše posvěcení...” (1 Te 4,3)

Před několika lety četl jistý člověk známá slova Ellen Whiteové: „S Kristem bylo naloženo tak, jak jsme si zasloužili my. A to proto, aby s námi mohlo být nakládáno tak, jak si zasloužil on. Byl odsouzen za naše hříchy, na kterých neměl žádný podíl, abychom my mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, na které nemáme žádnou zásluhu. Podstoupil smrt, která měla stihnout nás, abychom získali život, který patřil jemu.“ (TV 12-13; DA 25) Šťastný a vděčný za tuto nádhernou a vzácnou zprávu tento muž pověděl: „Jestliže mě Bůh přijímá jen prostřednictvím Kristovy spravedlnosti, můžu jít a dělat, co se mi zachce. To je skvělé! Tato dobrá zpráva je mnohem lepší, než jsem si myslel!“

Ach, promiňte! Takto náš příběh přece nekončí. Mladý muž ve skutečnosti řekl toto: „Skvělé! Kvůli tomu, co pro mne Ježíš vytrpěl a že mě Bůh přijímá jen díky jeho spravedlnosti, nenávídím hřích, který je ve mně. Pane, velmi tě miluji. Prosím, změň mne, očisti mne a učiň mne takovým, jakým jsi ty!“

V tomto úkole se blíže podíváme na další z pohledů na kříž – jak působí v životě člověka, který jej přijímá za svůj.

Týden ve zkratce

Co je to laciná milost?

Co podle Bible znamená výraz „posvěcení“?

Je obrácení završeno posvěcením?

Do jaké míry je posvěcení trvalý proces?

Jakým způsobem získáme posvěcení?

Jaký úkol má zákon v křesťanském životě?

LACINÁ MILOST A KŘÍŽ

V minulém úkole jsme uvažovali nad ospravedlněním z víry; nad dobrou zprávou, že Ježíšův dokonalý život, jeho dokonalá spravedlnost je připočítána nám, jako kdyby byla naše vlastní, jako bychom žili jeho bezhříšným životem, i když k tomu máme velmi daleko. Řekli jsme si také, že toto vyhlášení ospravedlnění v náš prospěch se uskutečňuje vírou, ne skutky. Věříme – a Kristova spravedlnost se v Božích očích stává spravedlností našich. Uvědomujeme si svoji nepravost, přicházíme pod kříž a prosíme o něco, co není naše – a dostáváme to. Ne snad proto, že jsme toho hodni, ale protože Bůh je Bohem milosti. Díky Ježíšově oběti nám Bůh dává to, čeho bychom sami nikdy nemohli dosáhnout, a to bez ohledu na to, jak poctivě a neúnavně se snažíme dodržovat zákon nebo dokonce ducha zákona.

Dobrá zpráva o spasení však nekončí vyhlášením ospravedlnění. Bůh nevyhlásí hříšníka za spravedlivého, aby ho pak nechal bez pomoci. Naopak; toto prohlášení je jen začátek. Člověk, který byl ospravedlněn, se mění, stává se jiným. To nazýváme posvěcení. Posvěcení je neoddělitelnou součástí evangelia.

Co je podstatou veršů Ř 6,1-16; 1 K 6,11 a Ga 5,16-25?

Ti, co jsou ospravedlněni z víry, budou mít bezpochyby nový život v Kristu, život poslušnosti a posvěcení. Ospravedlnění z víry bez posvěcení – které taktéž získáváme vírou – je nepravé ospravedlnění, falešné evangelium. Je to laciná milost, což znamená, že ne Bůh ospravedlňuje hříšníka, ale hříšník ospravedlňuje hřích. Takové evangelium v konečném důsledku nikoho nezachrání.

Představte si dva lidi. Jeden si myslí, že se musí ze všech sil snažit dosáhnout spravedlnosti, protože v otázce spasení si není sebou zcela jist. Usiluje proto žít životem poslušnosti. Druhý vychází z předpokladu, že je už v Kristu spasený, že ho přikrývá jeho spravedlnost, proto se z lásky a vděčnosti snaží žít poslušným životem. Který z nich má větší pravděpodobnost žít úspěšným křesťanským životem a proč?

ODDĚLENÝ

„Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo.“ (Žd 10,10)

Hebrejské slovo, které se překládá jako „posvětit“ (kodeš), se v Starém zákoně v různých tvarech vyskytuje více než 800krát. Řecký výraz překládaný jako „posvětit“, „posvátný“ a „svatý“ (hagiazein) se v Novém zákoně objevuje asi 240krát. V obou případech se tato slova překládají nejen jako „posvětit“, ale také jako „svatost“, „učinit svatým“ anebo „svatý, posvátný“. Původní význam těchto slov jasně naznačuje, že posvěcení úzce souvisí se svatostí.

Co je to tedy svatost? Základní význam v hebrejštině je „oddělit pro svatý účel“, nebo dokonce „oddělit od hříchu pro Boha“. To znamená, že ti, kteří jsou posvěceni, patří Bohu a jeho službě.

Jak nám verše Lv 19,2; 20,7.26 pomáhají pochopit význam svatosti?

Je zajímavé, že v Bibli nejsou posvěceni jen lidé. Místo, kde Bůh zjevuje svoji přítomnost, je „půda svatá“ (Ex 3,5). Sobota je svatá proto, že je dnem, který Bůh oddělil (Ex 20,8-11). Svatyně je nazvána „svatým místem“, protože byla Bohem oddělena pro zvláštní službu (Ex 26,33).

Nic z těchto věcí však není svaté samo o sobě. Kdyby Hospodin nevyhlásil sedmý den za svatý, byl by to den jako kterýkoliv jiný. Svatost anebo posvěcení uděluje svatý Bůh. On sám posvěcuje, ať už jde o osobu nebo věc. Pokud jde například o starověký Izrael, Bůh je oddělil, vysvobodil z otroctví, dokonce i od vlivu okolních pohanských národů, aby byli lidem, který by mohl použít ve své službě a který by učil svět o pravém Bohu (Ex 19,6).

V jakém smyslu je dnes církev „posvěcená“ (1 K 1,2)? Cítíš se i ty být „oddělený“ Bohem pro jeho službu? Jak si to představuješ v praktickém, každodenním životě?

STAV POSVĚCENÍ

Přečti si 1 K 1,2. Všimni si, že Pavel nazývá církev „posvěcení v Kristu Ježíši“. Řecký výraz pro „posvěcení“ se tady vyskytuje v takovém tvaru slovesa, který vyjadřuje čin ukončený v minulosti, jehož důsledky trvají do přítomnosti. Korintský sbor však zápasí s mnohými vážnými etickými a teologickými problémy (viz 1 K 5,6).

Jak tedy máme rozumět tomu, že tato církev byla „posvěcená“? Jak nám definice posvěcení, kterou jsme se naučili včera, pomáhá odpovědět na tuto otázku?

V Bibli se nesetkáváme s nějakým částečným posvěcením. Od našeho znovuzrození cele patříme Kristu, a to tak dlouho, dokud s ním vírou zůstaneme ve spojení. Posvěcení je vždy znamením toho, že zakoušíme úplné odevzdání se Bohu, že mu patříme a že jsme jeho vlastnictvím. Tím jsme se stali při obrácení a s tímto vědomím bychom měli žít celý křesťanský život.

Jak máme rozumět myšlence, že „posvěcení nepříjde v okamžiku, v hodině nebo v jednom dnu, nýbrž vyžaduje celý lidský život“? (SA 367; AA 560)

Na otázku posvěcení se můžeme podívat z různých hledisek. Z pohledu našeho vztahu k Bohu, od kterého jsme byli hříchem odděleni, je dílo završeno. Patříme Bohu. Jsme jím posvěceni. Díky tomu, co Ježíš učinil na kříži, můžeme být Božím vlastnictvím a Bůh má právo mít na nás nárok.

Avšak v morálním smyslu, pokud jde o růst v milosti, jsme stále v procesu posvěcení. V těchto dvou verších — „Posvěť je pravdou; tvoje slovo je pravda“ (J 17,17) a „Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvěť...“ (1 Te 5,23) — je sloveso „posvětit“ v přítomném čase, který vyjadřuje pokračující proces. Podílíme se na Kristově svatosti v mravním i praktickém smyslu. Působí v nás Boží moc, která očišťuje a zbavuje hříchu. Vírou a v úplné oddanosti se měníme tak, že se v nás formuje Ježíšův charakter.

Na základě toho, co jsme dnes studovali, si přečti Ga 4,19. Co ti tento verš říká?

„VÁŠ ŽIVOT JE SKRYT SPOLU S KRISTEM V BOHU“

Vlastními slovy shrň, co verše Ko 3,1-4 říkají o křesťanském životě.

Jsou to nádherné verše, které velmi jasně vystihují náš nový život s Kristem. Jsme vzkříšeni s Kristem, protože jsme nejprve s ním zemřeli. To znamená, že při obrácení jsme zemřeli starému já a nyní žijeme nový život v Ježíši – život, ve kterém prostřednictvím Ducha svatého vírou zjevujeme na našem těle, v našem srdci a našimi činy charakter Ježíše Krista, který „se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením“ (1 K 1,30).

Kde v těchto verších spatřuješ naději na druhý příchod? Jak tato naděje souvisí se základním tématem uvedených veršů? Proč se o druhém příchodu hovoří právě v kontextu těchto veršů?

V minulém úkole jsme mluvili o připočítané spravedlnosti, tedy o spravedlnosti, která nám byla připsána. Avšak tyto verše hovoří více o udílené spravedlnosti, kdy je nám Ježíšova spravedlnost ‚propůjčena‘ a zjevuje se v nás. Nemáme zde na mysli otrockou poslušnost předpisům či zákonům, ale zkušenost, kdy starý člověk zemře a Bůh nám může dát svůj vlastní charakter. Jsme padlé bytosti. Náš pád – to není jen příčina toho, že nás Bůh pro hřích odsoudil. Pád do hříchu – to je degenerace lidského pokolení v morální, tělesné i duchovní oblasti. Ježíš Kristus zemřel, vstal a slouží v nebi, aby v nás obnovil obraz, jaký jsme měli před pádem. Posvěcení, které začíná morální obnovou Božího obrazu v lidech, je součástí tohoto procesu.

Znovu si přečti Ko 3,1-4. Co to znamená, že máme hledat věci, které jsou „nad námi“? Jak to prakticky dělat?

ZÁKON A EVANGELIUM

Bůh nás miluje a prostřednictvím Golgoty nám dává spasení. Proto jej chceme v moci Ducha svatého poslouchat a důvěřovat mu. Výsledkem toho je nový život v Kristu. (2 K 5,17)

Otázkou však zůstává: Jak zjistíme, zda opravdu posloucháme Boha? Jak zjistíme, zda nás vede Duch svatý, nebo zda nejsme pod vlivem nějaké jiné moci? Protože nás Bůh miluje a ospravedlňuje, chceme ho poslouchat. Co však Bůh od nás očekává? (Mt 7,24; Ř 1,5; 16,26; Ga 3,1; Žd 5,9; 1 Pt 4,17)

Jaké jasné poselství mají pro nás křesťany verše J 8,11.34; Ga 2,17; J 8,34; Ř 6,13; 1 J 2,1; 3,8; Žd 3,13; 12,4?

Jak bychom mohli být varováni před hříchem, kdyby zákon nedefinoval, co je to hřích? (Ř 7,7; 1 J 3,4) Existence hříchu automaticky znamená existenci zákona. Bez zákona nemůžete zhřešit, bez zákona se nemůžete dopustit zločinu. Kdyby Nový zákon požadoval, abychom se zdrželi hříchu, a současně by oslaboval význam zákona nebo by jej vyhlásil za neplatný, bylo by to, jakoby stát žádal od svých občanů, aby nekradli auta, ale přitom by oslabil zákony proti krádeži aut nebo je dokonce zrušil.

Boží zákon je duchovní. (Ř 7,14) Je vytvořen pro duchovní bytosti, které Duch svatý vede k poslušnosti Bohu. Nebyl vytvořen proto, aby nás zachránil, ale aby nám dal bezpečné hranice a pomohl nám tak pochopit, jak máme projevovat lásku k Bohu, kterého vyznáváme. Tvrdit, že miluje Boha, může každý. Někdy jsme v rozpacích nad projevy „lásky“ u lidí, kteří tvrdí, že je „vede Duch svatý“. Písmo nám však jasně praví, jakým způsobem máme projevit tuto lásku: „V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání; a jeho přikázání nejsou těžká.“ (1 J 5,3) Duch nás povede ne v rozporu se zákonem, ale tak, „aby spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha“ (Ř 8,4).

Proč Bůh chce, abychom se řídili jeho zákonem? Jak nám Boží zákon zjevuje jeho lásku? Jak prožíváš tuto pravdu ve svém životě?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Skutky apoštolů si přečti kapitolu „Povolán na vyšší stupeň“. (SA 204-212; AA 309-322)

„Abychom mohli přijmout pomoc od Krista, musíme si uvědomit naši potřebu. Musíme pravdivě poznat sami sebe. Kristus může spasit jen toho, kdo si uvědomí, že je hříšník. Jen když si přiznáme úplnou bezmocnost a přestaneme se spoléhat sami na sebe, začneme se držet Boží moci.

Člověk se zřká sebe samého nejen na začátku křesťanského života, ale na každém dalším kroku směrem k nebi. Všechny naše dobré skutky jsou závislé na moci, která je mimo nás. Proto je potřebné, aby bylo naše srdce neustále napřímené k Bohu, abychom neustále a s veškerou vážností a pokorou vyznávali své hříchy. Jsme vystaveni nebezpečí; když si však budeme uvědomovat svoji slabost a vírou se pevně přidržíme našeho mocného Vysvoboditele, budeme v bezpečí.“ (MH 445.446)

„U mnohých je posvěcení jen pokrytectví. A přesto tito lidé odvážně tvrdí, že Ježíš je jejich Spasitel a Posvětitel. Jaký sebeklam! Posvěť Boží Syn někoho, kdo porušuje zákon jeho Otce – ten zákon, který Kristus přišel vyvýšit a poctít?“ (FW 29)

Diskuzní otázky

- 1. Většina křesťanů chápe, že člověk je ospravedlněn z víry. Proč se však musí také posvěcení dít skrze víru? Viz Sk 26,18.**
- 2. Ellen Whiteová napsala, že všechny naše dobré skutky jsou závislé na moci, která je „mimo nás“. Co je klíčem k tomu, aby tato moc „mimo nás“ působila v našem životě?**

KŘÍŽ A VELKÝ SPOR

Text na tento týden: Jb 1,2 a 42; Iz 53,4; Mt 4,1; J 12,31-33; 1 Pt 5,8.9; Zj 5,11-14; 12,7-19

Základní verš

*„Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen. A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnou všechny k sobě.“
(J 12,31.32)*

Naše chápání kříže je značně omezené, pokud jeho význam zužujeme jen na lidstvo samotné. Jen na pozadí velkého sporu můžeme v úplnosti pochopit, proč musel Ježíš zemřít na kříži. Bůh mohl satana odstranit bezprostředně po jeho vzpouře, anebo se mohl jednoduše rozhodnout, že lidstvo zachrání jinak, bez drahé oběti sebe samého. Protože tady však nejsme sami, protože otázky týkající se hříchu, spasení, Božího zákona a Boží lásky přesahují náš svět, Bůh se rozhodl ukázat nejen lidstvu, ale i nepadlým světům, o jaké principy v tomto vesmírném dramatu jde. Tak nejen že odhalil satana, ale také nepadlým světům zjevil – a to způsobem, s jakým se dosud ještě nesetkali – jaký je ve skutečnosti jejich Stvořitel.

Středobodem tohoto zjevení je Kristův kříž. Pokud my, kteří vidíme „jako v zrcadle, jen v hádance“ (1 K 13,12), žasneme nad křížem, co potom asi cítí bytosti, které před jeho vtělením a ponížením znaly Ježíše tvář v tvář? Ježíšova smrt na kříži byla i pro ně velikým přínosem, i když z jiného důvodu než pro nás.

Týden ve zkratce

Co nám Bible prozrazuje o velkém sporu?

O co v něm jde?

Co prožíval Ježíš na kříži?

V čem bylo jeho utrpení o mnoho větší, než jaké kdy prožíval kdokoli z lidí?

Jak odpovídá kříž na otázky velkého sporu?

VESMÍRNÝ KONFLIKT

Co říkají následující verše o velkém sporu? Koho se tento spor týká? Jakými způsoby se projevuje? O které sporné otázky v něm jde? Kde zápas probíhal a probíhá? Kdo je vítězem? Viz Gn 3,15; Jb 1,6-12; Iz 14,12-15; Za 3,1-10; Mt 4,1; 25,41; Ř 16,20; 1 K 15,57; Ef 6,12; 1 Pt 5,8.9; Zj 12,7-17.

Kromě působivých obrazů, které nám pomáhají proniknout k podstatě velkého sporu a které nám Bůh poskytl prostřednictvím Ellen Whiteové, najdeme odkazy a zmínky o velkém sporu též v celé Bibli, ve Starém i Novém zákoně. Uvedené verše jsou jen jakýmsi „vzorkem“. Písmo považuje vesmírný konflikt za doslovný boj, který se začal v jiné části vesmíru a nyní probíhá tady na zemi.

S náznaky tohoto zápasu se setkáváme v celé Bibli – počínaje nepřítelstvím mezi satanem a člověkem, které Bůh na začátku vštípil do srdce člověka (Gn 3,15), až po zuřivý hněv satana, jenž se na konci času projeví vůči těm, „kdo zachovávají přikázání Boží“ (Zj 12,17).

Důležitým poznatkem je, že výsledek tohoto konfliktu byl jistý od založení světa. (Ef 1,4; Zj 13,8) Otázkou, před kterou stál Bůh, nebylo to, zda dokáže satana porazit, ale spíše jak jej porazí a co ho to bude stát. Kříž víc než cokoliv jiného ukazuje, jakou cenu byl ochoten zaplatit.

Jak se projevuje v tvém každodenním životě realita velkého sporu? Z Písma víme, že jeho výsledek je již jistý. Jak by ti mělo toto vědomí pomoci stát pevně v zápasech tohoto často bolestného a těžkého konfliktu?

KŘÍŽ A SATANOVA PROHRA

Přečti si J 12,31-33; Žd 2,14 a 1 J 3,8. Jak tyto verše spojují kříž s konečným zničením satana?

Při ukřižování nastal rozhodující okamžik velkého sporu. Satan byl „vyvržen ven“, byl zavrhnutý, odhalený. Apoštol Jan ve vidění slyšel mocný hlas v nebi: „Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše; neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je před Bohem osočoval dnem i nocí.“ (Zj 12,10). Až když Spasitel zemřel „za hříchy celého světa“ (1 J 2,2), mohla nebesa vyhlásit, že „přišlo spasení“. Na Golgotě se Boží zaslíbení, poprvé v Písmu vzpomenuuté v Gn 3,15, stalo skutečností.

Jaká je souvislost mezi Kristovou obětí smrti a velkým sporem?

Přestože Ježíš sám byl bezhříšný, zemřel, neboť se stal nositelem našeho hříchu. (Iz 53,6.11.12; 1 Pt 2,24; 3,18) Na kříži vzal Bůh svůj vlastní rozsudek nad hříchem na sebe. Stvořitel vzal na sebe naše lidství, aby se jeho pozemský život – který byl zcela totožný s životy stvořených bytostí – stal smířením za hříchy celého lidstva. Takto Ježíšova smrt potvrdila platnost morálního zákona a ukázala, že Bůh je spravedlivý i milosrdný. Apoštol Pavel vysvětluje význam kříže a jeho souvislost s velkým sporem v epístole Římanům 3,25.26: „Jeho (Ježíše Krista) ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal (před lidstvem a nepadlými světy – pozn. autora), že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hříchy (ostatně morální hříchy v starozákonní době ani nemohl být smířen krví zvířat – viz Žd 10,4 – pozn. autora). Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.“

Na kříži Ježíš potvrdil platnost Božího zákona, přinesl dostatečnou zástupnou oběť za každého hříšníka, odhalil skutečný satanův charakter před celým vesmírem a zajistil způsob, jak mohou být všichni spaseni. Co každý z těchto činů znamená pro nás, kteří jsme součástí tohoto velkého sporu?

KŘÍŽ A LIDSKÉ UTRPENÍ I.

Kříž a spasení, vydobyté pro nás na kříži, jsou klíčem k velkému sporu. Způsob, kterým Bůh potvrdil platnost zákona a současně spasil ty, kteří tento zákon porušili, sehrál rozhodující úlohu v odpovědi na satanova obvinění proti Bohu před inteligentními bytostmi vesmíru, které se zajímaly o to, jak tento velký spor skončí. (Ř 8,22)

Kde se odehrává scéna popsaná ve Zj 5,11-14? Kdo v ní vystupuje? Koho tyto bytosti oslavují a proč? Jak tyto verše poukazují na klíčovou úlohu kříže ve velkém sporu?

I když se kříž a velký spor týkají celého vesmíru, nesmíme zapomenout, že v zájmu lidských bytostí bylo vykoupení dosaženo zde na zemi. Ježíš vzal na sebe lidskou, ne andělskou přirozenost (Žd 2,16), protože přišel spasit lidi, ne anděly. Bez kříže a všeho, co s sebou přináší (včetně vzkříšení), by celé lidstvo mělo před sebou jen věčné zapomenutí.

U J 12,32 Ježíš říká, že svojí smrtí přitáhne všechny k sobě. Co to znamená? Co na kříži nás vlastně přitahuje k Ježíši?

Třebaže bylo velmi důležité, že Ježíš vzal na sebe lidskou přirozenost, pro spásu lidstva to nebylo dostačující. Podle věčného plánu (2 Tm 1,9) musel Ježíš zemřít za svět, a to tak, že vzal na sebe – ve svém lidství a božství – hříchy světa a všechnu vinu a utrpení s nimi spojené. Na kříži byl na Božího Syna vložen každý hřích. Před celým vesmírem se odehrává neskutečný výjev – jejich bezhříšný Vojevůdce trpí za padlé lidské pokolení. Smrt na kříži zajistila naši spásu, avšak celému vesmíru zjevila Boží charakter.

Všechno naše trápení je důsledkem hříchu. Co tedy znamenají Pavlova slova: „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem“ (2 K 5,21)? Co všechno Ježíš vytrpěl na kříži kvůli nám?

KŘÍŽ A LIDSKÉ UTRPENÍ II.

Jedním ze závažných problémů, před kterým křesťané stojí, je otázka utrpení. Když existuje všemocný a laskavý Bůh, proč je na světě tolik utrpení? Který křesťan nepocítil v určitém okamžiku svého života sílu této skličující otázky, oslabující jeho víru?

Téma velkého sporu, zápas mezi dobrem a zlem, nám určitě pomáhá pochopit, co se skrývá za utrpením. Víme také, že jednoho dne všechno skončí a Boží charakter bude obhájen. S problémem utrpení se však setkáváme na každý den. Často pro něj neexistují jednoznačné odpovědi, jednoduchá řešení, nic, co by nám teď dávalo smysl.

U Jóba si přečti kapitoly 1, 2 a 42. Jak nám tento příběh pomáhá pochopit pozadí velkého sporu, jehož součástí je i lidské utrpení? Které otázky po smyslu Jóbova utrpení zůstaly přesto nezodpovězené?

Zamyslíme-li se nad Jóbovým utrpením či utrpením kohokoliv z lidí, dojdeme k závěru, že všechno lidské utrpení je individuální. Ať už pláčeme kvůli sobě nebo kvůli jiným, po tvářích nám stékají naše slzy, cítíme vlastní zármutek, osobní bolest. Nemůžeme cítit záchvat bolesti nebo tíhu smutku jiného člověka. Bolest jiných vnímáme jen na základě vlastní bolesti (a soucítění). Ale poznat a plně procítit můžeme jen vlastní trápení. Naše bolest a utrpení však nikdy nepřevyší to, co vydrží náš organizmus. Nikdy nemůžeme prožívat větší utrpení než to, které naše buňky dokáží snést; nebudeme cítit větší bolest nad tu, kterou jsme schopni zvládnout. Pokud se tento práh překročí, nastává smrt.

Často jsme zděšení nad utrpením, které lidé prožívají v různých částech světa. Utrpení každého člověka však bylo omezeno tím, že nemůže trpět víc, než dokáže snést. Pomáhá ti nějak tato myšlenka lépe porozumět otázce lidského neštěstí?

KŘÍŽ A LIDSKÉ UTRPENÍ III.

„Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal.“ (Iz 53,4)

Řekli jsme si, že příčinou bolesti a trápení je hřích a že jako lidé cítíme jen vlastní bolest, vlastní utrpení, ne bolest někoho jiného. Lidské utrpení je vždy individuální. A na závěr jsme zdůraznili, že na kříži dolehly hříchy celého světa (které jsou příčinou všeho utrpení světa) na Ježíše, nositele hříchu.

Přečti si Iz 53,1-12. Všimni si zvláště verše 4. Jak uvedený verš přibližuje utrpení samotného Boha ve velkém sporu kvůli hříchu?

Přestože si jako lidé uvědomujeme jen svou vlastní bolest, na kříži Bůh cítil najednou bolesti všech. To, co my si uvědomujeme jen jednotlivě, prožíval na kříži za všechny. Na Golgotě se Bůh s námi spojil skrze lidskou přirozenost; tedy skrze naši bolest – jen o mnoho větší a intenzivnější, než jakou kdy okusil kdokoliv z lidí.

Až velký spor skončí a všechny problémy budou vyřešeny, nikdo z lidí nebude moci povědět, že trpěl více než Bůh. Na kříži Bůh lidstvu i přihlížejícímu vesmíru ukázal, že sám byl ochoten trpět více, než trpěl anebo mohl trpět kdokoliv z padlých bytostí. Bůh nesl náš žal a naše trápení, a to proto, aby spravedlivým, čestným a milosrdným způsobem byly vyřešeny problémy, které způsobil satan. Všechnu naši bolest, žal a trápení, které cítíme jen jako jednotlivci, Bůh cítil naráz!

Kdo dokáže pochopit tuto neuvěřitelnou skutečnost? Není divu, že celý vesmír hledí na kříž s úctou, bázní, chválou a obdivem. (Zj 5,11-14)

Bůh v Kristu trpěl na kříži víc než kdokoliv z lidí. Jak ti tato představa pomáhá lépe porozumět problému lidského utrpení?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Poznáme, že nekonečně moudrý Bůh nemohl vytvořit plán pro naši záchranu bez oběti svého Syna. Odměnou za tuto oběť mu bude radost, že zemi budou obývat vykoupené, svaté, šťastné a nesmrtelné bytosti. Výsledkem Spasitelova zápasu s mocnostmi temna bude radost vykoupených, která bude po celou věčnost umocňovat Boží slávu. Hodnota jediného člověka je pro Otce dostatečným zadostiučiněním za zaplacenou cenu. Také Ježíš Kristus pocítí zadostiučinění, když uvidí plody své veliké oběti.“ (VDV 420; GC 652)

„Satan pochopil, že byl odhalen. Nepadlí andělé i celý vesmír měli možnost sledovat jeho jednání. Sám se projevil jako vrah. Prolil krev Božího Syna, a tím se připravil o náklonnost nebeských bytostí. Od té doby má omezenou působnost. I kdyby se sebevíc snažil, nemůže již před nebeskými anděly obviňovat Kristovy bratry z toho, že mají černá roucha poskvrněná hříchem. Poslední zbytky soucitu nebeských bytostí se satanem se rozplynuly.“ (TV 489; DA 761)

Diskuzní otázky

- 1. Diskutujte ve třídě o individualitě lidského utrpení jako protikladu k tomu, co Ježíš vytrpěl hromadně na kříži. Jak nám tato myšlenka přibližuje Boží charakter? Co to znamená, že Bůh sám protrpěl všechny strasti celého světa? Jak to představuje Boha nepadlým světům?**
- 2. Jak by mělo to, že Kristus vzal na sebe náš hřích – nevinný trpěl za utrpení viníků – ovlivňovat naše chování k ostatním? Jak myšlenka „brát na sebe břemena jedni druhých“ (Ga 6,2) odráží v malé míře to, co Kristus učinil pro nás na kříži?**
- 3. Mnozí věřící se snaží porozumět hříchu, utrpení a spasení bez toho, aby vzali v úvahu podstatu velkého sporu. Snaž se vžít do jejich situace a zkus vysvětlit existenci zla a utrpení jiným způsobem – bez ohledu na velký spor. Je možné najít nějaké jiné vysvětlení?**

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP Český ekumenický překlad RH Časopis „Review and Herald“
 PBK Překlad Bible kralické BC The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1.-9.

ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH – PODLE ČEP

Starý zákon:

	2 Pa	Druhá Paralipomenon	Na	Nahum	Fp	Filipským
Gn	První Mojžíšova (Genesis)	Ezd	Ezdráš	Abk	Ko	Koloským
Ex	Druhá Mojžíšova (Exodus)	Sf	Sofonjáš	Ag	1 Te	První list
Lv	Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Est	Ester	Za		Tesalonickým
Nu	Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Jb	Jób	Mal	2 Te	Druhý list
Dt	Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Ž	Žalmy			Tesalonickým
Joz	Jozue	Př	Příslolí		1 Tm	První list
Sd	Soudců	Kaz	Kazatel		2 Tm	Druhý list
Rt	Rút	Pís	Píseň písní			Timoteovi
1 S	První Samuelova	Iz	Izajáš	Mt		Timoteovi
2 S	Druhá Samuelova	Jr	Jeremjáš	Mk		Tt
1 Kr	První Královská	Pl	Pláč	L		Titovi
2 Kr	Druhá Královská	Ez	Ezechiel	J		Fm
1 Pa	První Paralipomenon	Da	Daniel	Sk		Filemonovi
		Oz	Ozeáš	Ř		Žd
		Jl	Jóel	1 K		Židům
		Am	Ámos			Jk
		Abd	Abdijáš			List Jakubův
		Jon	Jonáš			1 Pt
		Mi	Micheáš			První list Petrův
						2 Pt
						Druhý list Petrův
						1 J
						První list Janův
						2 J
						Druhý list Janův
						3 J
						Třetí list Janův
						Ju
						List Judův
						Zj
						Zjevení Janovo

Nový zákon:

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

PP	Patriarchové a proroci – Na úsvitu dějin	1SM	Selected Messages, sv. 1
DA	Touha věků (TV)	MH	The Ministry of Healing
GC	Velké drama věků (VDV)	FW	Faith and Works
PK	Proroci a králové	ST	Signs of the Times
MB	Myšlenky z hory blahoslavenství		Conflict and Courage
AA	Skutky apoštolů (SA)		God's Amazing Grace
SDG	Sons and Daughters of God		The Spirit of Prophecy
2T	Testimonies for the Church, sv. 2		Our High Calling
4T	Testimonies for the Church, sv. 4		

U děl Ellen Whiteové je v závorce jako první uvedena zkratka českého překladu a číslo strany, po středníku pak zkratka anglického vydání a číslo strany.
 Jsou použity novější překlady děl Ellen Whiteové (Touha věků, Velké drama věků, Na úsvitu dějin).

SBÍRKY V 1. ČTVRTLETÍ 2005

Misijní dary jsou určeny pro Trans-Evropskou divizi (Estonsko, Litva, Lotyšsko, Polsko, Velká Británie, Dánsko, Finsko, Maďarsko, Egypt, Jordánsko, Súdán, Holandsko, Norsko, Švédsko, Řecko a Island).

Na těchto projektech se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2005 takto:

České a Moravskoslezské sdružení 70 % misijních darů

Slovenské sdružení 50 % misijních darů

Zbýlé prostředky zůstávají sdružením na financování jejich misijních projektů.

Dary 13. soboty jsou používány na přesně stanovené projekty církve v jednotlivých oblastech světa. V roce 2005 všechna sdružení na tyto účely poukazují 45 % darů.

Ostatní prostředky zůstávají na stavební projekty Českého sdružení.

ZÁPADY SLUNCE

leden	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
31. 12.	16. 07
7. 1.	16. 16
14. 1.	16. 25
21. 1.	16. 35
28. 1.	16. 47

únor	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
4. 2.	16. 58
11. 2.	17. 10
18. 2.	17. 22
25. 2.	17. 34

březen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
4. 3.	17. 49
11. 3.	18. 01
18. 3.	18. 12
25. 3.	18. 23